

II. Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání

**Vstupní orientační test pro určení úrovně
českého jazyka u žáků s odlišným mateřským
jazykem v základním vzdělávání**

Obsah

I. KURIKULUM ČEŠTINY JAKO DRUHÉHO JAZYKA PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	3
I.1 ÚVOD	3
Cíle výuky češtiny jako druhého jazyka	3
Jazyková příprava	3
Čeština jako druhý jazyk	3
Kurikulum a metodická podpora	3
Popis úrovní	4
I.2 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PRO ČEŠTINU JAKO DRUHÝ JAZYK – základní vzdělávání (RVP ZV) ..	6
I.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH ČEŠTINY JAKO DRUHÉHO JAZYKA PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	8
Téma: Seznamování/Úvod do jazyka	8
Téma: Třída	11
Téma: Škola.....	14
Téma: Rodina	17
Téma: Co rád/a dělám	20
Téma: Čas.....	23
Téma: Stravování	26
Téma: Lidské tělo	29
Téma: Místo, kde žiju.....	33
Téma: Příroda	37
I.4 METODICKÉ POZNÁMKY K JEDNOTLIVÝM VĚKOVÝM KATEGORIÍM A ÚROVNÍM	40
I.5 PLÁNOVÁNÍ VÝUKY.....	42
Práce s Kurikulem	42
Témata v kurikulu	42
Pořadí témat	42
Podmínky výstupů.....	43
Jak pracovat s gramatikou	43
Žák, který neumí číst a psát	43
Metodika k výuce.....	43
Materiály k tématům	43
Smíšená/heterogenní skupina	44
Další inspirace	44
I.6 UKÁZKA ZPRACOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU PRO JAZYKOVOU PŘÍPRAVU NA ÚROVNI ŠKOLY.....	45
II. VSTUPNÍ ORIENTAČNÍ TEST PRO URČENÍ ÚROVNĚ ČESKÉHO JAZYKA U ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM V ZÁKLADNÍM VZDĚLÁVÁNÍ.....	51
II.1 ÚVOD	51
II.2 POPIS ÚROVNÍ	51
II.3 DOPORUČENÝ ROZSAH PODPORY.....	53
II.4 INSTRUKCE K PROVÁDĚNÍ TESTU	54
PŘÍLOHA PRO UČITELE.....	57
PŘÍLOHA PRO ŽÁKY.....	62
VYHODNOCENÍ	67

I. KURIKULUM ČEŠTINY JAKO DRUHÉHO JAZYKA PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

I.1 ÚVOD

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka (ČDJ) stanovuje cíle a vzdělávací obsah jazykové přípravy žáků – cizinců a žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) v základním vzdělávání, kteří disponují žádnou nebo velmi malou znalostí vyučovacího jazyka.

Cíle výuky češtiny jako druhého jazyka

Cílem výuky češtiny jako druhého jazyka je poskytnout žákům-cizincům a žákům s OMJ základní jazykové a sociokulturní kompetence, které jim umožní zapojit se do výuky v běžných třídách. Nezbytná je následná jazyková podpora podle individuálních potřeb konkrétního žáka / konkrétní žákyně.

Jazyková příprava

Žáci a žákyně 1. – 2. ročníku bez znalosti češtiny jsou vzděláváni v rámci intenzivní jazykové přípravy podle úrovně 1 kurikula ČDJ. Žáci 3. – 9. ročníku s neznalostí nebo velmi malou znalostí jazyka výuky jsou vzděláváni podle úrovně 1 nebo 2 na základě vstupního orientačního testu. Následně je jim poskytována podpora podle individuálních jazykových potřeb.

Čeština jako druhý jazyk

Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka/žákyně. Jde o jazyk, na kterém je uživatel existenčně závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák/žákyně vystaven/a silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí, ale není obsažena v běžných učebnicích češtiny pro cizince. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák/žákyně je velice záhy vystaven/a různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické (1).

Kurikulum a metodická podpora

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka stanovuje očekávané výstupy učení RVP ZV a vzdělávací obsah pro deset tematických celků a dvě jazykové úrovně.

Očekávané výstupy učení a vzdělávací obsah češtiny jako druhého jazyka jsou formulovány souhrnně pro 1–9. ročník základního vzdělávání. Metodické poznámky ke vzdělávacímu obsahu upřesňují požadavky na jednotlivé věkové kategorie: 1–2. ročník, 3–5. ročník, 6–9. ročník a dvě úrovně jazykové pokročilosti. Jednotlivé věkové kategorie se liší především požadavkem na užívání slov (mladší děti) a vět (starší děti), požadavkem na míru samostatné produkce (jak při mluvení, tak psaní), délku a strukturu textů, se kterými se pracuje, délku a míru strukturovanosti textů při čtení. Kromě uvedeného hrají roli také individuální faktory (např. tzv. tiché období, kognitivní vývoj a nadání, povaha, sociokulturní pozadí, osobní

historie, klima školy a třídy). Toto vše má vliv na požadavky na dosaženou úroveň u různě starých dětí a především na volbu metod a organizaci výuky.

Popis úrovní

Jazykové úrovně záměrně nevyužívají škálu stanovenou Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky, neboť není zaměřena na studium druhého jazyka, nýbrž cizího jazyka. Popis úrovní byl inspirován popisy úrovní švédštiny a finštiny jako druhého jazyka (2).

• Úroveň 0

Žák/žákyně nedokáže odpovědět na otázky týkající se jeho/její osoby a rodiny, i když mu partner v komunikaci aktivně napomáhá. Nerozumí běžně užívaným frázím. Nedisponuje v mluveném a písemném projevu slovní zásobou užívanou v nejčastějších komunikačních situacích. Neovládá dokonale českou abecedu.

• Úroveň 1

Žák/žákyně se zapojuje do rozhovoru za předpokladu, že partner v komunikaci mluví pomalu, zřetelně a komunikaci přizpůsobuje řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka/žákyně, volí vhodný kód a žákovi/žákyni dopomáhá s formulací. Dokáže správně reagovat na jednoduché otázky (Kdo..., Co..., Kdy..., Kam...) a orientuje se v situacích, které vycházejí z jeho bezprostřední zkušenosti (škola a školní třída, rodina). Projev je velice jednoduchý, jednoslovný nebo dvouslovný, žák/žákyně užívá jednoduché věty. Výslovnost je nedokonalá se známkami jinojazyčného akcentu. Projev je z velké části gramaticky chybný.

Žák/žákyně dokáže pojmenovat známé předměty a rozpoznat známé výrazy v mluveném i psaném jazyce. Žák/žákyně rozumí stručným instrukcím a známým tématům v pomalém a v případě nutnosti opakovaném mluveném projevu. Žák/žákyně nerozumí parafrázím.

S ohledem na školní jazyk a jazyk učebnic rozumí žák/žákyně tématům s pomocí obrázků a dobře vybraných klíčových slov. Žák/žákyně umí napsat známá slova a krátké věty. Žák/žákyně potřebuje rozsáhlou podporu ve formě připravených lexikálních i gramatických modelů, aby dokázal/a produkovat krátký mluvený nebo psaný text.

Komunikační dovednosti žáka/žákyně korespondují s mírou znalostí o okolním světě, která je ovlivněna stupněm jeho/jejího kognitivního vývoje (věk, pokročilost v mateřském jazyce) a okolním prostředím (včetně školního). Úroveň schopnosti mechanického čtení a psaní ovlivňuje rozsah a charakter textů, kterým je žák/žákyně na dané úrovni schopna porozumět a které dokáže produkovat.

• Úroveň 2

Žák/žákyně se dokáže porozumět v běžných komunikačních situacích ve škole i v osobním životě, výrazně se zvyšuje schopnost jeho/jejího samostatného projevu, pokud je předem připraven. V mluveném i psaném projevu se stále objevuje velké množství chyb. Slovní zásoba se rozšiřuje, stále je ale velice limitovaná, nebrání ale globálnímu porozumění. Ve škole se žák/žákyně cítí komfortně v běžných komunikačních situacích spojených s jeho/její osobou, akademický jazyk ještě není ovládnutý. Práce s učebnicemi, schopnost čtení s porozuměním a porozumění výkladu učitele jsou stále nedostatečné, z důvodu málo rozvinuté slovní zásoby a neznalosti komplexní větné stavby.

Žák/žákyně se dokáže vyrovnat se situacemi spojenými s každodenní školní rutinou. Umí použít nejobvyklejší fráze, rozumí opakujícím se situacím a úkolům. Žák/žákyně umí psát a

mluvit o známých a kontextových tématech. Porozumění vyžaduje pomalou a jasnou řeč nebo známé téma. Žák/žákyně dokáže porozumět tématu a vybraným informacím v oblasti naučného diskurzu, může-li se opřít o ilustrace. Žák/žákyně rozumí útržkům informací z učebnic založených na titulcích a obrázcích. Učení se novým věcem stále vyžaduje mnoho podpory. Žák/žákyně umí vyjádřit, zda rozumí psané nebo mluvené interakci, a pokud je to nutné, umí položit k tématu další otázky. Žák/žákyně při mluvení a psaní vychází z připravených modelů a vyžaduje systematickou podporu.

Jazyková úroveň žáka/žákyně limituje výběr témat a textů. Žák/žákyně potřebuje podporu v tom, na co se má během poslechu nebo čtení zaměřit. Žák/žákyně může mít potíže s porozuměním, pokud se v nestrukturovaných interakcích nemůže opřít o konkrétní situační nápovědu a dostatečný kontext.

Učivo se zaměřuje jak na osvojování systému češtiny, tak na práci s psaným jazykem, nácvik práce s textem a na podporu rozvoje čtenářských strategií. Prostředkem k dosažení této úrovně je primárně spisovná čeština, s ohledem na prostředí, ve které je jazyk osvojován, se objevují také prvky běžně mluveného jazyka.

Komunikační dovednosti žáka/žákyně korespondují s mírou znalostí o okolním světě, která je ovlivněna stupněm jeho/jejího kognitivního vývoje (věk, pokročilost v mateřském jazyce) a okolním prostředím (včetně školního). Úroveň schopnosti mechanického čtení a psaní ovlivňuje rozsah a charakter textů, kterým je žák/žákyně na dané úrovni schopen/schopna porozumět a které dokáže produkovat.

Seznam zdrojů:

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka (NÚV, 2019)

Language proficiency scale, Finnish and Swedish as a second language and literature.

Dostupný z: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/language-proficiency-scale_finnish-and-swedish-as-a-second-language-and-literature.pdf

<https://inkluzivniskola.cz/cdj-vzdelavaci-obsah>

I.2 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PRO ČEŠTINU JAKO DRUHÝ JAZYK – základní vzdělávání (RVP ZV)

ÚROVEŇ 1	ÚROVEŇ 2
MLUVENÍ, POROZUMĚNÍ, INTERAKCE	MLUVENÍ, POROZUMĚNÍ, INTERAKCE
Žák/žákyně	Žák/žákyně
<ul style="list-style-type: none"> rozumí, pokud partner v komunikaci (např. učitel/ka) mluví zřetelně, přizpůsobuje tempo řeči a slovní zásobu individuálním řečovým schopnostem žáka, zvláště při použití jazykových prostředků, které žák/žákyně nezná, napomáhá porozumění (např. neverbálně nebo vizuální oporou) 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí a reaguje, pokud partner v komunikaci (např. učitel/ka) mluví zřetelně, přizpůsobuje tempo řeči a slovní zásobu individuálním řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná známá klíčová slova a klíčová slovní spojení v projevu, který se týká osvojovaného tématu a který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a 	<ul style="list-style-type: none"> zachytí klíčové informace, pokud mluvčí jednoduše vypráví o známém tématu, a používá slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a
<ul style="list-style-type: none"> reaguje neverbálně nebo jednoduše verbálně na naučená slova, věty, otázky, které se týkají osvojovaného tématu v situacích, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. instrukce ve třídě, provoz školy, seznamování) 	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým parafrázím naučených otázek, výpovědí (např. instrukcí či otázek, které souvisí s osvojovaným tématem a které se ho/jí bezprostředně týkají) a reaguje na ně neverbálně či jednoduše verbálně (např. slovně či jednoduchou větou)
<ul style="list-style-type: none"> účastní se jednoduchých rozhovorů, ve kterých komunikační partneři používají naučené fráze a každodenní výrazy, a reaguje na známé otázky, které se týkají osvojovaného tématu 	<ul style="list-style-type: none"> aktivně se účastní rozhovorů, ve kterých komunikační partneři používají naučené fráze a každodenní výrazy, a reaguje na známé otázky, které se týkají osvojovaného tématu
<ul style="list-style-type: none"> sděluje jednoduché naučené informace, které se ho/jí bezprostředně týkají, pokud má k dispozici vizuální oporu a partner v komunikaci napomáhá vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> samostatně produkuje naučená slova, věty, fráze, otázky, které se týkají osvojovaného tématu (např. sděluje informace o sobě, požádá o pomoc v obvyklých známých situacích)
ČTENÍ	ČTENÍ
Žák/žákyně	Žák/žákyně
<ul style="list-style-type: none"> přečte slova a krátké jednoduché věty, které se týkají osvojovaného tématu 	<ul style="list-style-type: none"> přečte krátký jednoduchý text, který se týká osvojovaného tématu
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá základní informace (např. slova, slovní spojení, číselné údaje), které se týkají osvojovaného tématu, ve větách či krátkém jednoduchém strukturovaném textu s vizuální oporou, který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá informace v krátkém textu, který se týká osvojovaného tématu a který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a přečte s porozuměním krátký text, který se týká osvojovaného tématu a který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a

PSANÍ	PSANÍ
Žák/žákyně	Žák/žákyně
<ul style="list-style-type: none"> • napíše naučená slova, slovní spojení a jednoduché věty, které se týkají osvojovaného tématu, podle předlohy a s vizuální oporou 	<ul style="list-style-type: none"> • napíše naučené krátké věty, které se týkají osvojovaného tématu
<ul style="list-style-type: none"> • doplní do textu, který se týká osvojovaného tématu a obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a, naučená slova a slovní spojení 	<ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduchý text, který se týká osvojovaného tématu • doplní naučená slova či číselné údaje do krátkého textu, který obsahuje slovní zásobu, se kterou byl/a obeznámen/a
KOMPENZAČNÍ STRATEGIE	KOMPENZAČNÍ STRATEGIE
Žák/žákyně	Žák/žákyně
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže dát verbálně či neverbálně najevo, že rozumí či nerozumí 	<ul style="list-style-type: none"> • v případě potřeby jednoduše požádá o zopakování informace, pomalejší tempo řeči či vysvětlení neznámého výrazu
SOCIOKULTURNÍ DOVEDNOSTI	
Žák/žákyně	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí režimu a pravidlům školy a třídy a respektuje je 	
<ul style="list-style-type: none"> • je seznámen/a s kulturními a společenskými tradicemi v České republice, které se týkají jeho/její osoby a osvojovaných témat a situací 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím o životě v české společnosti, které se bezprostředně dotýkají jeho/její osoby a osvojovaných situací 	

Učivo:

- zvuková podoba jazyka: výslovnost souhláskových skupin a samohlásek, slovní a větný přízvuk

Tematické okruhy:

- seznamování, třída, škola, čas, co rád/a dělám, místo, kde žiju, stravování, lidské tělo a oblečení, rodina, příroda

Slovní zásoba:

- slovní zásoba v komunikačních situacích tematických okruhů

Gramatika:

- gramatika pro jednotlivá témata rozpracovaná v metodické podpoře (zejména skloňování podstatných jmen, 1. pád přídavných jmen, osobní zájmena a tázací zájmena, časování sloves, 1. pád přivlastňovacích zájmen, rozkazovací způsob, časy: přítomný, minulý a budoucí)

I.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH ČEŠTINY JAKO DRUHÉHO JAZYKA PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Téma: Seznamování/Úvod do jazyka

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Je potřeba, aby učitel/ka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvil/a pomalu, zřetelně • přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě) • pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí známá slova, když se někdo představuje (např. Ahoj, Já jsem Alex, Je mi 8, Chodím do 1. C) • krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázku a fráze (např. Dobrý den, Jak se jmenuješ, Kolik ti je let? – ukáže, napíše, vybere z nabídky) • se za pomoci učitele/učitelky představí 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí klíčové informace, pokud někdo jednoduše vypráví o sobě • odpovídá na otázky, které se týkají představování (např. Kolik ti je let – Devět, Do jaké chodíš třídy? – Třetí BÉ) • samostatně jednoduše se představí (např. sám/sama řekne, jak se jmenuje, kolik mu/jí je let a do jaké chodí třídy)
	Čtení – práce s textem	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více). Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a žák/žákyně obeznámen/a. Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova, která se týkají osobních údajů (např. jména, věku, třídy, adresy) nebo krátké jednoduché věty týkající se představování (např. Gabriela chodí do 2. třídy, Je ze Slovenska) • vyhledá informace v materiálech s obrázky a v krátkém zjednodušeném textu, ve kterém se někdo představuje 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním¹ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají představování (např. To je Táňa. Je jí 12 let. Bydlí v Pardubicích a chodí do 6. C.) • vyhledá informace v jednoduchém formuláři a vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu
	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opíše slova týkající se představování (např. jméno, třída) 	<ul style="list-style-type: none"> • doplní slova nebo krátké jednoduché věty týkající se představování do textu (např. Ahoj, ... –

¹ Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

	jinou nápovědu (např. výběr slov, počáteční písmena). Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).	<ul style="list-style-type: none"> doplní do textu (např. Jmenuju se..., Je mi..., Chodím do...) konkrétní informace o sobě (jméno, příjmení, věk, třídu, adresu) 	<p>doplní z výběru: Já jsem Alex.)</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše 3–4 věty, ve kterých se představí
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> rozumí verbální i neverbální komunikaci při seznamování a představování (podávání rukou, pohled z očí do očí, pozdravy pro vítání a loučení) rozumí rozdílu v oslovování a zdavení učitelů a spolužáků (vykání, tykání) orientuje se v českém systému jmen – křestní jméno a příjmení chápe česká pravidla psaní adres (např. název ulice a č. p., obec, PSČ) 	
Učivo:			
	Slovní zásoba Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o tematické minimum, se kterým se má seznámit)	<p>Slovní zásoba je zaměřená na konkrétní potřeby žáka/žákyně, které se týkají osvojovaného tématu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Informace o sobě (křestní jméno, příjmení, věk, země a obec, odkud pochází, národnost, adresa, telefonní číslo) Pozdravy a rozloučení (např. dobrý den, ahoj, na shledanou) Poděkování (děkuju) Prosba (prosím + např. ukázání na věc, kterou potřebuje) Sdělení, že nerozumí, nebo že rozumí (nerozumím/rozumím) Souhlas/nesouhlas (ano/ne) Oslovení (např. paní učitelky, pana učitele, spolužáků) Otázky na jméno, příjmení, věk, místo bydliště, telefonní číslo, název třídy (např. Jak se jmenuješ? Kde bydlíš? Kolik ti je let? Odkud jsi?) Číslovky pro vyjádření věku žáka (<i>šest, sedm, ..., patnáct, šestnáct</i>) Osobní zájmena (<i>já, ty, on, ona, my, vy, oni</i>), ukazovací zájmeno <i>to</i> Číslovky 1–20 	
	Gramatika Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu Uvedená gramatika se týká pouze slovní	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> správně (tj. bezchybně) používá gramatiku ve frázích (<i>Jsem Jesica, nikoli Je nebo Em Jesica.; Těší mě. nikoli Těším. apod.</i>) zná osobní zájmena (<i>já, ty, on/ona, my, vy, oni</i>), ukazovací zájmeno <i>to</i> ovládá sloveso <i>být</i> ve všech osobách, k časování používá osobní zájmena seznámí se se záporem pouze v 1. osobě j. č. (<i>já nejsem</i>) 	

	zásoby k tomuto tématu	<ul style="list-style-type: none"> • spojuje dvě jména dohromady pomocí spojky <i>a</i> Gramatika ve frázích/vazbách: <ul style="list-style-type: none"> • časování sloves (1. a 2. osoba j. č.) v otázkách a odpovědích (<i>Jak se jmenuješ? Jmenuju se... Kde bydlíš? Bydlím v ... Kolik je ti (let)? Je mi...</i>) • řadové číslovky ve 2. pádě (<i>Chodím do druhé A / čtvrté B / deváté C.</i>) • 2. pád názvů států (<i>Jsem z Ukrajiny/Vietnamu/Ruska.</i>) • 5. pád podstatných jmen a vybraných vlastních jmen podle žáků ve třídě v oslovení (<i>Dobrý den, pane učitelí / paní učitelko. Ahoj, Kláro/ Ivane/Tomáši!</i>)
ÚVOD DO JAZYKA		
	Podmínky pro splnění výstupu/cíle: Toto učivo se zařazuje postupně i v průběhu dalších témat. Výslovnost i písmo si žák/žákyně osvojuje na slovní zásobě, které rozumí.	Žák/žákyně <ul style="list-style-type: none"> • užívá český grafický systém (latinku) • umí označovat hlásky písmeny • správně česky vyslovuje
Pomůcky a texty:		<ul style="list-style-type: none"> • Obrázky, fotky, mapy • https://www.inkluzivniskola.cz/ – Materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Seznamování • https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html – video a pracovní listy ke stažení • Nosálová, B a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018 – ke stažení • Jaurisová, B. Prázdninová škola češtiny. NIDV, 2016 – ke stažení • Škodová, S. Domino, Wolters Kluwer ČR, a.s. 2010, 2012 (učebnice 1. stupeň) • Titěrová, K. a kol. <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk</u>. META, 2018 (učebnice 2. stupeň)

Téma: Třída

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky k splnění výstupu: Je potřeba, aby učitel/učitelka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvil/a pomalu, zřetelně • přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě) • pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí známá slova, která označují školní pomůcky a která se týkají provozu třídy (např. lavice, psát, vzadu) • reaguje na naučené a ustálené instrukce, které se týkají běžného provozu třídy (např. Zavřete dveře, Vyndejte si pastelky) • krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky týkající se školních pomůcek (např. Co to je? Pastelka, Kde je penál? ukáže, Máš rozvrh hodin? zavrtí hlavou Ne) • samostatně pojmenuje školní pomůcky, samostatně o pomůcku jednoduše požádá (např. Prosim papír) a na žádost reaguje (např. podá tužku) • jednoduchým způsobem vyjádří, že něčemu nerozumí (např. Nerozumím), omluví se (např. Promiň/te), poděkuje (např. Děkuju) 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí klíčové informace, pokud někdo mluví o třídě (např. Vzadu na lavici jsou pastelky. Tady je koš) • reaguje na školní instrukce, které souvisejí s provozem třídy, a na jejich jednoduché varianty (např. čti/přečti, posad se/sedni si, piš/napiš) • reaguje neverbálně i verbálně na větší množství otázek, které se týkají jeho/jejích školních věcí a jeho/její osoby (např. Čí to je? – Moje, Kde máš aktovku? – Tady/Nevím, To je tvoje? – Ano, to je moje) • jednoduše neverbálně i verbálně reaguje na žádost o půjčení potřeb a na pomoc v obvyklých známých situacích týkajících se provozu třídy (např. Nemám) • samostatně krátkou větou požádá o potřebné školní pomůcky nebo o jejich zapůjčení (Můžu dostat papír?, Můžu si půjčit kružítko?, Můžu knihu?) • vyjádří, že nerozumí, a v některých případech jednoduše vyjádří, čemu nerozumí (např. Nevím, Nerozumím, co znamená..., Nevím, co mám dělat) • jednoduše se omluví, že něco nemá,

			zapomněl/a(např. Omlouvám se, nemám učebnici)
	Čtení – práce s textem	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu:</p> <p>Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p> <p>Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a žák/žákyně obeznámen/a.</p> <p>Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) názvy školních pomůcek, krátké jednoduché věty a ustálené pokyny a instrukce (např. To je pero, Mám pastelky, Piš) • vyhledá informace v krátkém zjednodušeném textu o třídě 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním² (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) instrukce a krátké jednoduché věty, které se týkají pomůcek a třídy (např. Na lavici je penál a sešit, Pojd' k tabuli.) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o třídě
	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu:</p> <p>Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou nápovědu (např. výběr slov, počáteční písmena apod.)</p> <p>Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opíše názvy pomůcek, věci ve třídě a slovesa školních činností podle předlohy (např. nůžky, počítač, tabule) • doplní slova označující pomůcky a věci ve třídě (např. doplňuje vynechaná slova místo obrázků – koš, dveře, okno) 	<ul style="list-style-type: none"> • doplní do textu názvy pomůcek a vybavení třídy (např. text s popisem třídy) • napíše, co má v tašce nebo v penále, a jednoduše popíše, jak vypadá jeho třída
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním školním pravidlům a slovesům s nimi spojeným – co může, musí, nesmí, a chová se podle nich • respektuje pravidla třídy (např. ví, kdy se má hlásit) • rozumí nejobvyklejším gestům učitele/učitelky • respektuje spolužáky a spolužačky, vyučující a další personál školy 	
Učivo:			
	<p>Slovní zásoba</p> <p>Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o tematické minimum, se kterým se má seznámit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Školní pomůcky (např. tužka, sešit, pero, nůžky) • Věci ve třídě (např. křída, židle, počítač, mobil, okno, hodiny) • Barvy (např. červený, červená, červené) • Orientace (např. nahoře, vpravo, dole, vpředu, vzadu, vlevo, uprostřed, tady a tam) • Slovesa – činnosti při výuce (např. číst, psát, cvičit, malovat, opisovat, počítat) 	

² Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

	<p>Gramatika</p> <p>Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu</p> <p>Uvedená gramatika se týká pouze slovní zásoby k tomuto tématu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovává školní pomůcky a věci ve třídě v 1. pádě j. č. (To je tužka.), popř. v pomnožném tvaru (To jsou nůžky.), u vybraných slov i v mn. č. (To jsou pastelky/vodovky/přezůvky.) • rozděluje podstatná a přídavná jména (barvy) podle gramatického rodu, používá ukazovací zájmena (ten, ta, to, ty) • používá správný gramatický rod zájmena můj (můj sešit – moje tužka – moje lepidlo) • rozumí, že se ve 4. pádě j. č. mění koncovky podstatných a přídavných jmen ženského rodu (tuž<u>ka</u>, žid<u>le</u>, modr<u>á</u>) • 4. pád chápe jako spojení slovesa, např. mít, a podstatného jména • aktivně používá 4. pád známých podstatných a přídavných jmen (která se objevují ve frázích spojených s tématem), např. V penálu mám tužku a lepidlo. Nemám červen<u>ou</u> pastel<u>ku</u>. Zapomněl/a jsem přezůvky. • používá sloveso být, mít (v kladu a záporu) ve všech osobách
<p>Pomůcky a texty:</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Obrázkové knížky, třídní pravidla, rozvrh hodin • https://www.inkluzivniskola.cz/ – materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Třída • https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html – video a pracovní listy ke stažení • Nosálová, B a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018 – ke stažení • Jaurisová, B. Prázdninová škola češtiny. NIDV, 2016 – ke stažení • Škodová, S. Domino. Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 2012 (učebnice 1. stupeň) • Titěrová, K. a kol.: <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk</u>. META, 2018. (učebnice 2. stupeň) • Cestina2.cz – e-learning • Click4czech.cz – e-learning a mobilní aplikace

Téma: Škola

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Je potřeba, aby učitel/ka</p> <ul style="list-style-type: none"> mluvil/a pomalu, zřetelně přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě) pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> zachytí známá slova v popisu školy (např. třída, chodba, vpravo) reaguje krátce verbálně nebo neverbálně na otázky týkající se jeho/jí osobně a školního provozu (např. Co máš první hodinu? Matiku., Máš rozvrh hodin? ukáže Kde je tvoje třída? ukáže na plánu např. 1. patro) 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> zachytí klíčové informace, pokud mluvčí jednoduše popisuje školu nebo mluví o provozu ve škole (např. o vyučovacích hodinách a přestávkách – První hodinu je tělocvik a potom je přestávka) reaguje neverbálně nebo krátce slovně na naučené věty, fráze, instrukce (např. Jdi na konec chodby, Jdeme do tělocvičny) odpovídá na otázky (např. Co hledáš?, Kam jdeš?) zeptá se, kde je určité místo ve škole (např. Kde je 3. B?) v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o své škole a svém rozvrhu hodin (např. Ve škole jsou třídy, chodba, tělocvična, jídelna, Teď mám češtinu)
	<p>Čtení – práce s textem</p>	<p>Úroveň 1</p>	<p>Úroveň 2</p>
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více). Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a žák/žákyně obeznámen/a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova, která se týkají školy, rozvrh hodin, nápisy na třídách (např. ředitelna, 1. B). čte krátké jednoduché věty (např. Ve škole je tělocvična), instrukce na tabuli, v sešitě, v učebnici (např. čti, piš – ustálené podle toho, co je žák/žákyně zvyklý/zvyklá používat) 	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním³ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají školy (Jděte do třídy, Půjdeme do jídelny) vyhledá informace a klíčová slova v krátkém popisu školy

³ Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

	Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá informace v materiálech s vizuální oporou (např. v plánu školy nebo rozvrhu hodin) a v krátkém zjednodušeném textu o škole 	
	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou nápovědu (např. výběr slov, počáteční písmena). Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p>	<ul style="list-style-type: none"> opíše základní slova, která se týkají školy (např. jídelna, družina, hřiště) napíše slova, která se týkají školy, do krátkého jednoduchého textu 	<ul style="list-style-type: none"> doplní do textu slova nebo krátké věty o škole (např. doplní třídní a školní pravidla) píše krátké jednoduché věty o svém životě ve škole (např. popíše školu nebo podle návodu svůj den ve škole Poslední hodinu mám tělocvik, Jdu do jídelny)
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> zná pravidla školy (přezouvá se; vypíná si telefon; ví, co znamená zvonění; ví, kdy má o něco požádat a kdy se omluvit...) správně užívá vykání a tykání ve školním prostředí seznámí se s obvyklým denním režimem ve škole (např. začátek vyučování, délka vyučovacích hodin, přestávky), s organizací, vybaveností (např. typy učeben) a s uspořádáním školy, kterou navštěvuje, a se zvyky týkajícími se školy (např. zdravení) rozpozná holčičí a klučičí záchod 	
Učivo:			
	<p>Slovní zásoba Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o tematické minimum, se kterým se má seznámit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Osoby ve škole (např. pan učitel / paní učitelka, žák/žákyně, školník) Předměty ve škole (např. český jazyk, vlastivěda, hudební výchova, čtení) Místnosti ve škole (např. třída/učebna, družina, jídelna, záchod, sborovna) Orientace x směry (např. vlevo x doleva, nahoře x nahoru, vzadu/dozadu; patro, níž, výš, kde) Slovesa (např. chodit, jít, přezouvat se, běhat, moct, muset, nesmět, obědvat, svačit, přinést, koupit si školní časopis/sešit, podepsat, převléknout se) Dny v týdnu (např. pondělí, úterý, středa), odpoledka Čísla, základní číslovky – podle potřeby Řadové číslovky k určení vyučovací hodiny (1./první hodina – 8.) a k určení poschodí (druhé patro) 	

	<p>Gramatika</p> <p>Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu</p> <p>Uvedená gramatika se týká pouze slovní zásoby k tomuto tématu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje přirozený rod u osob (pan učitel – paní učitelka) • pojmenovává školní předměty, osoby atd. v 1. pádě j. č. • aktivně používá 4. pád vybraných podstatných a přídavných jmen (která se objevují ve frázích spojených s tématem), např. Mám matematik<u>u</u>, chemi<u>i</u>, dějepi<u>s</u> a výtvarn<u>ou</u> výchov<u>u</u>; ve střed<u>u</u>, v sobot<u>u</u>, v neděl<u>í</u> • aktivně 1. osoba j. č. přítomného času sloves můžu, mám • časuje sloveso být, mít (v kladu a záporu) ve všech osobách • ostatní slovesa zná (v infinitivu – přezouvat se) • modální slovesa v 1. osobě j. č. + infinitiv (nesmím běhat) • používá správné tvary v různých větách, ale učí se je jako slovní zásobu, tj. bez pravidel, např. je v přízemí, kabinet je v prvním patře, první hodinu mám matematiku, byl/a jsem ve třídě, v jídelně • použití správného tvaru přivlastňovacích zájmen můj, tvůj ve spojení s pomůckami • sloveso můžu ve správném tvaru v souvislosti s prosbou • minulý čas několika sloves, vč. jmenného rodu, která potřebuje k mluvení o svém životě ve škole – zapomněl/a jsem (např. úkol, tělocvik), byl/a jsem (např. na obědě, v družině), měl/a jsem (např. matematiku) • otázky a odpovědi týkající se věcí ve třídě, barev, místa určení nebo času (např. Co? Kde? Kdy? Jaký? Jakou?)
<p>Pomůcky a texty:</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Plánek školy (Fraus, slovník), plánek okolí školy, nápisy ve škole, popisy u tříd, cedule • https://www.inkluzivniskola.cz/ – materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Škola • Nosálová, B. a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018 – ke stažení • https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html – video a pracovní listy ke stažení • Škodová, S. Domino. Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 2012 (učebnice 1. stupeň) • Titěrová, K. a kol. <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk</u>. META, 2018. (učebnice 2. stupeň) • Cestina2.cz – e-learning • Click4czech.cz – e-learning a mobilní aplikace

Téma: Rodina

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Je potřeba, aby učitel/ka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvil/a pomalu, zřetelně • přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě) • pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí známá slova v popisu rodiny (např. při popisu obrázku: To je maminka, to je tatínek) • krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky týkající se jeho rodiny a rodinného života (např. To je sestra? – zavrtí hlavou, Kdo s tebou dělá úkoly? – Maminka, Kdo to je? – Máma, Máš bratra? – kývne, Jak se jmenuje bratr? – Daniel, Slavíte narozeniny – Ano) 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí klíčové informace, pokud mluvčí jednoduše vypráví o rodině či oslavě (např. Na oslavě narozenin byla maminka, tatínek a moje sestra. Přijeli i dědeček a babička) • odpovídá naučenou větou na otázky o své rodině, každodenním životě, profesích a oslavách (např. Jak se jmenuje bratr? – Jmenuje se Daniel, Kde jste byli o víkendu? – V parku, Co dělá tatínek? – Je automechanik, Jaká je sestra? – Hodná) • v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o rodině (např. To je maminka, Jmenuje se Sára)
	Čtení – práce s textem	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více). Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a žák/žákyně obeznámen/a. Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova označující členy rodiny a vlastnosti a krátké jednoduché věty, které se týkají členů rodiny, každodenního rodinného života a oslav • vyhledá informace v materiálech s vizuální oporou (např. v rodinném stromu) a v krátkém zjednodušeném textu o rodině, každodenním rodinném životě nebo o oslavě 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním⁴ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají popisu rodiny, profesí a oslav (např. dort, dárek, květina) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o rodině, profesích a oslavě (např. Tatínek je inženýr, Maminka pracuje jako prodavačka, Sestra chce být učitelkou)

⁴ Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou nápovědu (např. výběr slov, počáteční písmena).</p>	<ul style="list-style-type: none"> opíše základní slova, která označují členy rodiny (např. maminka, děda) doplní slova označující členy rodiny a jména do krátkého jednoduchého textu (např. doplní jména do rodinného stromu nebo do jednoduchého dotazníku) 	<ul style="list-style-type: none"> doplní do krátkého textu slova, která se týkají rodiny a profesí (např. V nemocnici pracuje..., V obchodě pracuje..., V škole je ... a ...) píše krátké jednoduché věty o své rodině, každodenním rodinném životě (např. Mám jednu sestru, chodí do 7. třídy, maminka chodí do práce, babička bydlí v Liberci)
	<p>Sociokulturní kompetence</p>	<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s obvyklou strukturou české rodiny (např. v jedné domácnosti obvykle žijí rodiče a jejich děti, je běžné, že oba rodiče chodí do zaměstnání) je obeznámen/a s tím, že v ČR existují různé rodinné modely chápe, že v české rodině nemusí být uplatňováno tradiční rozdělení genderových rolí je obeznámen/a se základními zvyklostmi chování a jednání během společenských událostí, jako jsou návštěvy a oslavy (zdravení, zouvání bot, blahopřání, nošení dárků, poděkování za dárky) 	
UČIVO:			
	<p>Slovní zásoba Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o tematické minimum, se kterým se má seznámit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Členové rodiny (<i>matka, otec, bratr, sestra, dědeček, babička, dítě/děti...</i>) + jejich varianty (<i>maminka, máma, tatínek, táta, rodiče, děda</i>) Širší rodina a příbuzenské vztahy, podle pokročilosti a věku (<i>teta/strýc, bratranec/sestřenice, manžel/ka, vnuk/vnučka</i>) Domácí mazlíčci (<i>např. pes, kočka</i>) Přivlastňovací zájmena, množství upraví učitel/ka podle pokročilosti a věku (<i>můj, moje, tvůj/tvoje, jeho, její; náš/naše, váš/vaše, jejich</i>) Osobní údaje (<i>jméno, věk</i>) a přídavná jména jako <i>ženatý/vdaná, rozvedený/rozvedená, svobodný/svobodná; starší, mladší</i> apod. Povolání důležitých členů rodiny (každý žák se naučí aktivně povolání svých rodičů, pasivně se učí porozumět tomu, co dělají rodiče ostatních, při porozumění může využívat například i kreslení nebo pantomimu) Sloveso <i>pracovat</i> ve frázi <i>pracuje jako...</i> Místa, instituce spojené s prací (<i>kancelář, škola, nemocnice...</i>) Slovesa k popisu rodinného života (<i>pracovat, bydlet, rád/a dělat, uklízet, vařit, odpočívat, pomáhat</i>) 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Přídavná jména pro popis (<i>vysoký, hodný...</i>) + části lidského těla (<i>vlasy, oči...</i>) + vlastnosti a vyjádření osobního vztahu (<i>hodný, dobrý, mám rád/a</i>) • Slova spojená s narozeninami a oslavou (<i>slavit, oslava, narozeniny, svátek, dort, dárek, přání, všechno nejlepší k...</i>)
	<p>Gramatika Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu Uvedená gramatika se týká pouze slovní zásoby k tomuto tématu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umí konstrukci <i>To je maminka. To je tatínek</i>, popř. <i>To je moje maminka. To je můj tatínek. To jsou dědeček a babička.</i> • rozlišuje přirozený rod označení členů rodiny (<i>vnuk – vnučka</i>) • pochopí přechylování (např. <i>doktor × doktorka</i>), aktivně ho nejprve vytváří pouze u povolání, která se ho bezprostředně dotýkají, učí se princip tvoření – nejprve s příponou <i>-ka</i> (<i>učitelka</i>), <i>-ice</i> (<i>kadeřnice</i>), u jiných typů se učí žák/žákyně povolání jako slovo • rozlišuje j. č. i mn. č. slova <i>dítě – děti</i> • používá správný rod přivlastňovacích zájmen (např. <i>To je náš pes.</i>) • tvoří 4. pád podstatných jmen i mužských životných, popř. číslovky <i>jedna</i> (<i>Mám jednu sestru a jednoho bratra. Mám sestřenicí.</i>) • s pomocí učitele používá 4. pád mn. č. podstatných jmen, pokud jej potřebuje k vyjádření o vlastní rodině (<i>Mám dva bratry, tři tety a strýce, čtyři bratrance a sestřenice.</i>) • opakuje tázací zájmena ve správném rodě (<i>jaký? jaká? jaké?</i>) • opakuje a aktivně používá 6. pád podstatných jmen v odpovědi na otázku <i>Kde pracuje ...?</i> (<i>ve skladu, v obchodě, ve škole, na poště, v nemocnici...</i>) • používá některá osobní zájmena ve 3. pádě v souvislosti s vyjádřením věku (<i>Je mu ... (let). Je jí ... (let).</i>)
Pomůcky a texty:		<ul style="list-style-type: none"> • Obrázkové knížky, rodokmen, pexesa s profesemi • https://www.inkluzivniskola.cz/ – materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Rodina • Nosálová, B a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018 – ke stažení • Škodová, S. Domino. Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 2012 (učebnice 1. stupeň) • Táborková, J. Hezky česky. NIDV, 2016 – ke stažení • Titěrová, K. a kol. <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk</u>. META, 2018. (učebnice 2. stupeň) • Cestina2.cz – e-learning • Click4czech.cz – e-learning a mobilní aplikace

Téma: Co rád/a dělám

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Je potřeba, aby učitel/ka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvil/a pomalu, zřetelně • přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě) • pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí známá slova, která se týkají častých činností (např. chodit, běhat, hrát) • krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky týkající se jeho koníčků a volnočasových aktivit (např. Co rád děláš? – vybírá obrázky s nápisy, Sportuješ – zavrtí hlavou, Zahraješ si s námi? – Ano, Kde je míč? – ukáže) 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí klíčové informace, pokud mluví jednoduše vypráví o koníčcích • odpovídá jednoslovně nebo krátkou větou na otázky týkající se koníčků a volnočasových aktivit (např. Chodíš v pátek na kroužek ve škole? – Ne, A proč? – V pátek nemůžu.) • reaguje na jednoduché otázky obsahující následující tvary sloves: umíš, chceš, jdeš (např. Jdeš dnes na judo? – kývne, Chceš malovat? – Ano, Umíš jezdit na koni? – Ne.) • reaguje delší větou než na 1. úrovni na stejné otázky (např. Co rád děláš? – Hraju fotbal) • v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o svých osobních zájmech (např. Ráda maluju a běhám, Každý týden máme tancování, Chodím plavat dvakrát týdně)
	<p>Čtení – práce s textem</p> <p>Podmínky pro splnění výstupu: Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více). Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a</p>	<p>Úroveň 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova, která označují volnočasové aktivity, a krátké jednoduché věty týkající se nejzákladnějších informací o aktivitách, které žák/žákyně dělá nebo ho/ji zajímají 	<p>Úroveň 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním⁵ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají volnočasových aktivit (např. Petr rád bruslí, Anna nerada maluje) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém

⁵ Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

	žák/žákyně obeznámen/a.	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá informace o volnočasových aktivitách v materiálech s vizuální oporou (např. v informačním letáku ke kroužku) a v krátkém zjednodušeném textu, který se týká zájmů 	textu o volnočasových aktivitách (např. V pondělí mám fotbal, v úterý plavání a ve středu v šest jdu do kina)
	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou nápovědu (např. výběr slov, počáteční písmena). Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).	<ul style="list-style-type: none"> opíše slova označující volnočasové aktivity a krátké jednoduché fráze týkající se těchto aktivit (např. šachy, počítačová hra, Mám ráda balet, Rád bruslím) doplní do textu slovesa (např. Rád/a..., nerad/a...) 	<ul style="list-style-type: none"> doplní slova a krátké věty označující volnočasové aktivity do krátkého jednoduchého textu (např. poznámka v kalendáři) napiše své volnočasové aktivity (např. co rád/a a nerad/a dělá, jaké má kroužky, příp. co dělal/a v minulých dnech nebo jaké má plány na víkend nebo příští týden)
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> chápe, že kamarádi/kamarádky po vyučování dělají různé aktivity a že se také může zapojit seznámí se s tím, že v ČR mají žáci po vyučování kroužky, které jsou obvykle jednou nebo dvakrát týdně chápe, že volnočasové aktivity si děti v ČR vybírají podle svých zájmů je obeznámen/a s tím, že v ČR koníčky a volnočasové aktivity obvykle nemají genderová omezení (např. dívky bývají přijímány na tzv. mužské sporty, např. na fotbal) 	
UČIVO:			
	Slovní zásoba Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o tematické minimum, se kterým se má seznámit)	<ul style="list-style-type: none"> Pohybová slovesa (<i>jít, jet, chodit, jezdit</i>) Slovesa se sporty (<i>tancovat, hrát fotbal, jezdit na bruslích</i>) Slovesa pro volnočasové aktivity (<i>poslouchat, kreslit, hrát na klavír</i>) Slovesa související s elektronickou a virtuální komunikací (<i>chatovat, být na počítači, hrát hry, pařit</i>) Slovesa označující vztah a schopnost (<i>rád/a, nerad/a, umět, bavit, chtít</i>) Příslovce označující frekvenci prováděných činností (<i>někdy, často, vždycky, nikdy, každý den, jednou týdně</i>) Je důležité zvolit takovou slovní zásobu a situace, které se týkají konkrétních dětí a které v dané konkrétní škole nastávají – např. jestli chodí děti běžně ve družině hrát fotbal nebo kuželky, je třeba zařadit věty typu <i>Jdeš na fotbal?, Jdeš hrát kuželky?</i>, zvlášť mohou-li si z různých 	

		aktivit vybírat. Každé dítě se seznámí s takovou slovní zásobou, aby mohlo mluvit o tom, co dělá ve volném čase.
	<p>Gramatika Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu</p> <p>Uvedená gramatika se týká pouze slovní zásoby k tomuto tématu</p>	<ul style="list-style-type: none"> aktivně užívá 5. pád (vokativ) jmen spolužáků, např. Aleno, Karle zná 4 skupiny sloves (dělení sloves do 4 tříd podle češtiny pro cizince: děl<u>at</u>, uklíz<u>et</u>/kresl<u>it</u>/rozum<u>ět</u>, tanc<u>ovat</u>, ps<u>át</u>), podle pokročilosti a věku zná algoritmus koncovek pro jednotlivé slovesné osoby chápe systém slovesných osob, nejprve rozdíl mezi 1. a 3. osobou – dokáže použít adekvátně výpovědi (např. když mluví o sobě, umí říct: Jdu na fotbal.; když mluví o Pepovi: Jde na fotbal.) umísťuje zvrtné se na 2. pozici ve větě (Dívám <u>se</u> na TV. Každý den <u>se</u> dívám na TV.), dodržuje slovosled vyjadřuje vztah k daným aktivitám (rád/a + sloveso, nerad/a + sloveso, líbí se mi + 1. pád, baví mě + 1. pád)
Pomůcky a texty:		<ul style="list-style-type: none"> Obrázkové knížky, jednoduchý text s ilustracemi, které přesně odpovídají obsahu textu (knížky s piktogramy pro autisty typu Otesánek, Dvanáct měsíčků, nakladatelství Pasparta), obrázkové karty, pexesa https://www.inkluzivniskola.cz/ – materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Volný čas https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html – Družina a kroužky, pracovní listy ke stažení Nosálová, B a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018 – ke stažení Jaurisová, B. Prázdninová škola češtiny. NIDV, 2016 – ke stažení Škodová, S. Domino, Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 2012 (učebnice 1. stupeň) Táborková, J. Hezky česky. NIDV, 2016 – ke stažení Titěrová, K. a kol. <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk</u>. META, 2018. (učebnice 2. stupeň) Cestina2.cz – e-learning Click4czech.cz – e-learning a mobilní aplikace

Téma: Čas

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Je potřeba, aby učitel/ka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvil/a pomalu, zřetelně a komunikaci přizpůsobil/a řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně • pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí známá slova týkající se času (např. v krátkém, jednoduchém projevu o Vánocích slova jako zima, Vánoce, stromeček) • neverbálně reaguje na nejzákladnější časové údaje, ukáže tyto údaje v kalendáři, na hodinách (např. 12:30 hodin, zítra, v lednu) • účastní se krátkých rozhovorů, které se týkají časových údajů a jeho/její osoby, jednoduše verbálně i neverbálně reaguje na otázky, které se týkají časových údajů a jeho/její osoby, (např. Kdy jsou prázdniny? – ukáže údaj v kalendáři, Kdy jdeš domů? Po obědě? – kývne hlavou) • reaguje na naučené a ustálené instrukce, které se týkají časových údajů a školy (např. Úkol přineste zítra, V pondělí budete mít pravítka)⁶ • jednoduše reaguje na přání (např. Děkuju) 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí klíčové informace týkající se času a školního provozu a jednoduše adekvátně na ně reaguje (např. Tohle si doděláte doma přes víkend a odevzdáte to v pondělí) • odpoví jednoduše na otázky, které se týkají časových údajů a jeho/její osoby (např. V kolik hodin končí škola? – Ve 13:30, Kdy máš narozeniny? – V lednu) • zeptá se na časové údaje týkající se jeho/jejích potřeb (např. Kdy?, V kolik hodin?, V pátek?) • samostatně jednoduše mluví o hlavních českých svátcích (např. název svátku, zhruba ho zasadí do kalendářního roku a 1 nebo 2 holými větami popíše tradici – Velikonoce jsou na jaře, máme pomlázky, malujeme vajíčka) • samostatně popřeje (např. Hezké Vánoce, Všechno nejlepší)
	Čtení a práce s textem	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte zkratky dnů v týdnu, dny v týdnu, měsíce a digitální čas • vyhledá časové údaje a informace o svátcích a tradicích v krátkém textu nebo v materiálech s 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním⁷ vzkaz s časovými údaji (např. informaci o výletu, den a hodinu konání kroužku) • vyhledá časové údaje, informace o svátcích a tradicích v jednoduchém

⁶ Při instrukcích učitel/ka pomáhá žákovi/žákyni ukazováním v kalendáři.

⁷ Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

	Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl žák/žákyně obeznámen/a. Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.	vizuální oporou (např. plakát k vánoční besídce)	krátkém textu (např. 31. 12. slavíme silvestr. To je konec roku. Nový rok začíná 1. ledna)
	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou nápovědu (např. výběr slov, počáteční písmena). Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).	<ul style="list-style-type: none"> • napíše zkratky dnů v týdnu, dny v týdnu, měsíce, digitální čas, svátky, datum v jedné formě, kterou se naučil/a (např. po, únor, Velikonoce) a slova týkající se tradic, s nimiž byl/a obeznámen/a (např. svíčka, pomlázka) • doplní do textu hodiny, dny v týdnu, měsíce 	<ul style="list-style-type: none"> • zapíše datum a digitální čas, pokud čte/slyší jiné vyjádření (např. slyší-li půl jedné, píše 12:30) • doplní časové údaje, svátky a slova týkající se tradic do jednoduchého krátkého textu • napíše jednoduchý strukturovaný text, jehož základem jsou časové údaje (např. pozvánka)
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v českém pojetí času a v českém kalendáři • orientuje se v časovém harmonogramu školy (např. příchod do školy, začátek vyučování) • je obeznámen/a s kulturou stanovování a dodržování termínů (např. v určitý den musí odevzdat úkol) • rozumí časové zvyklosti být někde včas (např. když škola začíná v 8, přijdeme o něco dřív, stejně jako na autobus) • je obeznámen/a s tím, ve kterém období probíhají svátky a státní svátky (např. na jaře jsou Velikonoce, Štědrý den je 24. 12.), a chápe zvyky a tradice spojené s českými svátky (např. dávají se dárky, malují se vajíčka a dávají se koledníkům) 	
UČIVO:			
	Slovní zásoba Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o minimum, se kterým se má seznámit)	<ul style="list-style-type: none"> • Slova označující časové úseky (den, týden, víkend, hodina, hodiny, minuta, sekunda) • Části dne (ráno, večer, dopoledne, odpoledne, noc) • Dny v týdnu (pondělí, úterý, středa, čtvrtek, pátek, sobota, neděle) • Měsíce (leden – prosinec) • Roční období (jaro, léto, podzim, zima) • Slova, která se týkají provozu školy v souvislosti s časem (začátek, konec, začínat, končit, přijít, odcházet, musíte mít, musíte dát) • Předložky časové (v/na, od, do, za 5 minut) • Čísla a číslovky k hodinám a datu (stačí pasivně) 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Hodiny (1 hodina, dvanáct patnáct) • Svátky – Vánoce, Velikonoce, Nový rok, silvestr • Časové otázky (Kolik je hodin? V kolik hodin? Kdy?) • Časový harmonogram školy (začátek vyučování, vyučování/hodina, přestávka, konec vyučování) • Podle věku a pokročilosti lze zařadit: • Časová osa – minulost, přítomnost, budoucnost (např. včera/dnes/zítř, minulý týden / tenhle týden / příští týden) • Frekvence – každý den, každou středu • Délka – celý den, celou středu • Jak často (často, obvykle, někdy, nikdy, jednou, dvakrát za týden, každý den, každou neděli) • Jak dlouho (celý den, celou sobotu, dva roky) • Kdy – o přestávce, o prázdninách
	<p>Gramatika</p> <p>Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu</p>	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá správné tvary slova <i>hodina/minuta</i> s danou číslovkou (v <u>jednu</u> <u>hodinu</u>, za <u>dvě</u> <u>hodiny</u>/<u>minuty</u>, v <u>pět</u> <u>hodin</u>, za <u>5</u> <u>minut</u>). • používá správné tvary dnů v týdnu ve spojení s předložkou <i>v/ve</i> (<i>ve</i> <u>středu</u>, v <u>sobotu</u>, v <u>neděli</u>) • rozumí významu předložek (<i>v</i> <u>pondělí</u>, <i>od</i> <u>pondělí</u>, <i>do</i> <u>středy</u>, <i>za</i>...), ale nemusí ovládat tvary dnů ve 2. pádě j. č. ve správném tvaru (může používat tvar např. *<i>do středa</i>) • používá správné tvary měsíců (v <i>lednu</i> – v <i>prosinci</i>, na <i>jaře</i>, v <i>létě</i>, v <i>zimě</i>) • tvoří otázku se slovy <i>Kdy je...? V kolik hodin začíná...?</i> • používá ty správné tvary sloves končit a začínat, které často potřebuje (např. <i>začíná</i>, <i>končím</i>)
Pomůcky a texty:		<ul style="list-style-type: none"> • Kalendář, diář, Google kalendář Kalendář, diář, googlekalendář • https://www.inkluzivniskola.cz – Materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Čas, režim dne a Rok, datum, počasí, svátky, oslava • https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html – Rozvrh hodin, <u>video a pracovní listy ke stažení</u> • Nosálová, B a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018 – ke stažení • Jaurisová, B. Prázdninová škola češtiny. NIDV, 2016 – ke stažení • Škodová, S. Domino, Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 2012 (učebnice 1. stupeň) • Titěrová, K. a kol. <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk</u>. META, 2018. (učebnice 2. stupeň)

Téma: Stravování

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Je potřeba, aby učitel/ka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvil/a pomalu, zřetelně • přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě) • pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí známá slova (např. názvy potravin a jídel), když někdo mluví o stravování • krátce verbálně nebo neverbálně jednoduše reaguje na otázky, které se týkají jeho/jejího stravování (např. Co nejíš? – Mrkev, Chutná ti banán? – kývne hlavou, Co jíš k snídani? – ukáže na obrázek) • reaguje na běžné fráze ze školní jídelny a fráze spolužáků, (např. Chceš? – Ano, Dej si – Děkuju, nechci, Ještě? – kývne) • zeptá se, pokud něčemu ve školní jídelně nerozumí (Co to je?, Kde je pití?) • řekne, když něco nesmí jíst nebo když má potíže po nějaké potravine (pouze podle individuálních potřeb žáka) 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí klíčové informace, když někdo mluví o jídle (např. Dnes bude k obědu řízek s bramborem a zítra filé a kaše) • odpovídá jednoslovně nebo krátkou větou na otázky, které se týkají jeho/jejího stravování (např. Co nesmíš jíst? – Nesmím pečivo, Co ráno snídáš? – Jogurt, Co ti nechutná? – Nemám ráda banány) • mluví o jídle a svém stravování (např. Mám rád pizzu, Nejím brambory, Ráno piju čaj) • ve školní jídelně řekne, co chce a nechce (např. Víc omáčky, Okurku ne, Prosím přidat) • objedná si jednoduše verbálně, pokud má možnost výběru (např. Prosím tohle) • samostatně nabídne (např. Chceš?, Vezmi si) a zeptá se na jídlo nebo pití (např. Máš rád kolu?)
	Čtení – práce s textem	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více). Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte slova označující potraviny, jídla, označení jídel (např. ovoce, pečivo) • vyhledá informace o potravinách a stravování v materiálech s obrázky (např. v upraveném jídelním lístku, v letáku) • vyhledá informace v krátkém zjednodušeném 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním⁸ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty o jídle a stravování (např. Dnes máme koláč, K večeři bude polévka) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o jídle a stravování

⁸ Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

	žák/žákyně obeznámen/a. Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.	textu o jídle a stravování (např. Alenka má ráda čaj a nemá ráda mléko)	(např. popis zdravé a nezdravé stravy)
	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou náповědu (např. výběr slov, počáteční písmena apod.) Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).	<ul style="list-style-type: none"> • opíše slova označující potraviny, jídla a krátké věty (např. džus, Jablko je ovoce) • napíše slova označující potraviny a jídla do krátkého textu s obrázky (např. do jídelníčku) 	<ul style="list-style-type: none"> • doplní slova a krátké jednoduché věty týkající se stravování do textu (např. vyplní dotazník na téma Řekněte, co je a není zdravé, účastní se ankety na téma Co jíte během dne) • napíše několik vět o svém stravování (např. co rád/a a nerad/a jí a pije během dne)
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • je obeznámen/a se základními zvyklostmi stolování v ČR (přejeme dobrou chuť, jíme lžící, vidličkou a nožem) • je obeznámen/a s tím, jak se chovat ve školní jídelně ve své škole (např. vystát frontu, vzít si jídlo, odnést nádobí, jít si přidat – konkrétní zvyklosti záleží na konkrétní školní jídelně) • orientuje se v jídelním lístku své školy • je obeznámen/a s tím, jak si vzájemně nabízíme jídlo (např. čekáme, až nám někdo nabídne, případně se zeptáme, než si něco vezmeme) • je obeznámen/a s tím, co v ČR považujeme za zdravé a nezdravé stravování 	
UČIVO:			
	Slovní zásoba Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o minimum, se kterým se má seznámit)	<ul style="list-style-type: none"> • Názvy základních potravin a jídel (<i>mléko, máslo, chleba, rohlík, maso, rýže, okurka, maso, knedlík, polévka, omáčka, snídaně, svačina, oběd, večeře</i>) • Kategorie v jídelníčku (<i>polévka, hlavní jídlo, moučník, nápoj</i>) • Klasifikace jídel, nadřazená slova (<i>ovoce, zelenina, pečivo, maso, mléčné výrobky...</i>) • Základní fráze spojené s konzumací jídla (<i>Prosím přidat. Dobrou chuť. Děkuju, už nechci. Mám hlad/žízeň.</i>) • Slovesa (např. <i>ne/chutnat, mít rád, potřebovat, snídat, svačit, obědvat, večeřet, jíst, pít</i>) • Příslovce (např. <i>hodně, málo, míň, víc</i>) • Slovtvorná souvislost mezi slovy typu <i>jahoda – jahodový, čokoláda – čokoládový...</i> 	

	<p>Gramatika Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovává potraviny v 1. pádě j. č. i mn. č. (<i>To je jahoda. To jsou brambory.</i>) • tvoří množné číslo potravin s čísly 2–4 (mužský rod: <i>rohlíky, pomeranče</i>; ženský rod: <i>papriky, cibule</i>; střední rod: <i>jablka</i>); pouze pokročilejší se seznámí s komplikovanými slovy (<i>dvě mrkve, rajčata</i> apod.), případně s kombinací 5 + podstatné jméno • mluví o tom, co má/nemá rád/a, používá fráze <i>ne/chutná mi, ne/chutnají mi</i> a <i>ne/mám rád/a</i>, pokročilejší časují a tvoří otázku • používá 4. pád j. č. i mn. č. ve frázi (<i>Mám/Nemám rád/a...</i>) • 2. pád j. č., popř. mn. č. pro vyjádření množství (<i>kilo pomerančů, kilo mouky, půl kila jahod, litr mléka</i> apod.) pro případnou přípravu při psaní receptu (popis pracovního postupu) • podle individuální potřeby ovládá 1. osobu jednotného čísla u modálních sloves (a u slovesa <i>potřebovat</i>) + <i>jíst, pít</i> (<i>nesmím jíst, nemůžu jíst, můžu jíst, potřebuju pít často</i>) • podle individuální potřeby se naučí utvořit otázku, která bude zkoumat složení jídla (např. <i>Je tam mléko? Je tam mouka?</i>)
<p>Pomůcky a texty:</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Obrázky, fotky, letáky z obchodů, pexesa, školní jídelní lístek, kuchařky, časopisy o vaření • https://www.inkluzivniskola.cz/ – materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Jídlo, stravování • https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html – Jídlo a školní jídelna, <u>video a pracovní listy ke stažení</u> • Nosálová, B a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018 – ke stažení • Jaurisová, B. Prázdninová škola češtiny. NIDV, 2016 – ke stažení • Škodová, S. Domino. Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 2012 (učebnice 1. stupeň) • Titěrová, K. a kol. <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk</u>. META, 2018 (učebnice 2. stupeň)

Téma: Lidské tělo

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Je potřeba, aby učitel/ka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvil/a pomalu, zřetelně • přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě) • pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí známá slova v popisu člověka (včetně oblečení) a zdravotního stavu • jednoduše verbálně nebo neverbálně reaguje na věty a na otázky k danému tématu (např. Co tě bolí? – Hlava, Je ti špatně? – Ano, Vezmi si bundu – udělá to, Máš věci na tělocvik? – kývne, A co máš? – ukáže např. kraťasy a tričko, Kde máš pláštěnku? – ukáže, Vzal/a sis prášek? – kývne) • reaguje na instrukce k bezpečí a hygieně (např. Umyjte si ruce, Dávej pozor na schodech) • popíše sebe nebo jiného člověka pomocí naučených slov a vět (např. Eva je malá, Julie má černé vlasy, Roman má mikinu) 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí klíčové informace, pokud mluví jednoduše vypráví o svém zdraví, o návštěvě lékaře a o obvyklých nemocech (Včera mě bolelo v krku, Šel/šla jsem k doktorovi, Je to angína, Musím ležet v posteli) • odpovídá jednoslovně nebo krátkou větou na otázky, které se týkají zdraví, základních nemocí, popisu člověka a oblečení (např. Máš plavky? – Ne, Proč? – Zapomněl/a jsem. Co se stalo? – Spadl/a jsem.) • v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o svém zdraví, popíše člověka (např. Minulý týden jsem byl nemocný / byla nemocná, Měl/a jsem chřipku)
	<p>Čtení – práce s textem</p>	<p>Úroveň 1</p>	<p>Úroveň 2</p>
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více). Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a žák/žákyně obeznámen/a. Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova, která označují části lidského těla, vybrané nemoci, základní oblečení a hygienické potřeby (např. ruka, kalhoty, kartáček na zuby) • vyhledá informace v materiálech s vizuální oporou (např. vývěsky s činnostmi k dodržování hygieny) a v krátkém zjednodušeném textu, který se týká lidského těla, zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním⁹ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty nebo krátký text, který se týká lidského těla, popisu člověka, zdraví, návštěvy lékaře a oblečení (např. Petr je vysoký, má modré oči a nosí černou mikinu) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o zdraví, návštěvě u lékaře nebo v

⁹ Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

		a oblečení (např. vzkaz, jehož základem je seznam oblečení na nějakou akci)	jednoduchém popisu člověka
	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou nápovědu (např. výběr slov, počáteční písmena). Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).	<ul style="list-style-type: none"> opíše základní slova, která označují lidské tělo, zdraví, nemoci a oblečení, opíše fráze spojené s osvojovaným tématem (např. hlava, teplé ponožky, Zlomil/a jsem si nohu) doplní slova označující části lidského těla, nemoci, oblečení do krátkého jednoduchého textu (např. doplní podle skutečnosti Dnes mám na sobě..., Jsem..., Mám...) 	<ul style="list-style-type: none"> doplní do textu slova a krátké jednoduché věty týkající se lidského těla, návštěvy lékaře a základního oblečení (např. dialog u doktora nebo text s krátkými doporučeními) samostatně popíše sebe nebo jiného člověka
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> je obeznámen/a s tím, že pokud se žák/žákyně necítí během vyučovacího dne zdravotně dobře, informuje o tom učitele/učitelku je obeznámen/a s tím, že v ČR děti nechodí do školy nemocné a že školní absence se omlouvá učiteli/učitelce je obeznámen/a s tím, které oblečení je nebo není vhodné do školy, na tělocvik, do divadla, na výlet je obeznámen/a s integrovaným záchranným systémem, zná důležitá telefonní čísla (hasiči 150, záchranná služba 155, policie 158, společné číslo 112) 	
Učivo:			
	Slovní zásoba Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o tematické minimum, se kterým se má seznámit)	<ul style="list-style-type: none"> Popis obličeje, těla + orgány (tělo, hlava, oko, nos, ucho, pusa, břicho, záda, krk, ruka, noha, srdce, kost, zub) – další slovní zásoba z prvouky, přírodovědy a přírodopisu individuálně podle zařazení žáka/žákyně do ročníku (ledviny, žíly, stolička...) Popis člověka – postava (štíhlý, silný, tlustý, malý, vysoký, velký), oči (modré, hnědé, šedé), vlasy (krátké, dlouhé, světlé, tmavé) Nemoc a příznaky nemoci (chřipka, angína, alergie, rýma, kašel, teplota – stupně) Nehoda/úraz (mít zlomenou ruku, odřené koleno, upadnout/spadnout, popálit se/spálit se...) Návštěva lékaře (doktor/ka, lékař/ka, zubař/ka, zdravotní sestra/bratr, ordinace, čekárna, recept, nemocnice, sanitka, pohotovost, lékárna) lékárnička (obvaz, náplast, teploměr, léky) 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Integrovaný záchranný systém – hasiči, zdravotní záchranná služba, policie a telefonní čísla (150, 155, 158, 112) • Slovesa (bolet, být špatně, být nemocný/nemocná, být zdravý/zdravá) • Osobní hygiena (mýt se, sprchovat se, kartáček na zuby, ručník, pasta na zuby, mýdlo, šampon, hřeben, čistý, špinavý) • Oblečení + doplňky (košile, tričko, kalhoty, sukně, šaty, kabát, svetr, mikina, boty, tenisky, deštník, pláštěnka, batoh, taška) • Slovesa spojená s oblékáním – oblékat, svlékat, převlékat, mít na sobě, nosit • Slovesa spojená s vyjádřením pocitů – být, bolet, mít se ve frázích typu Je mi dobře, Jsem nemocný/nemocná, Je to lepší, Bolí mě hlava, Jak se cítíš? • Přídavná jména – lepší, horší, stejné (např. Je to lepší, Je to horší, Je to stejné) • Rada, povinnost, doporučení – modální slovesa (např. musíš ležet v posteli, nesmím běhat, můžeš jít do školy) • Otázky – Co je ti? Jak se cítíš? Co se stalo? Bolí tě ...? Jak je ti?
	<p>Gramatika Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu Uvedená gramatika se týká pouze slovní zásoby k tomuto tématu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • používá sloveso být, mít a věty – bolí mě/tě ..., je mi/ti ..., jsem + jaký/á ... v přítomném, minulém i budoucím čase – bolí mě břicho, bolela mě hlava, bude tě bolet v krku, je mi špatně, bylo ti špatně, bude ti špatně, jsem nemocný, byla nemocná, bude nemocný • seznámí se (kromě přítomného času) s minulým a budoucím časem u frekventovaných sloves spojených s tímto tématem • používá správně rody a číslo, přiřazuje zájmeno ten, ta, to, ty (množné číslo u částí lidského těla – ruka – ruce, noha – nohy, oko – oči, ucho – uši; množné číslo u oblečení – typ – ponožky, boty, rukavice; pomnožná podstatná jména – ty šaty, ty kalhoty) • dodržuje rod a čísla u přídavných jmen – velká postava, velké oči, velký nos • vhodně používá přídavné jméno nebo příslovce při vyjadřování emocí (Je mi dobře, Jsem unavený/unavená) • používá 4. pád j. č. i mn. č. ve spojení s mít na sobě, oblékat si, svlékat si + něco, případně nosit • používá 4. pád j. č. i mn. č. podstatných a přídavných jmen (Mám rýmu a alergii. Mám zlomenou ruku.) • používá 3. a 4. pád vybraných osobních zájmen (mi, ti, mu/jí; mě, tě, ho/ji; Je <u>mi</u> zima. × Bolí <u>mě</u> hlava.)

		<ul style="list-style-type: none"> • používá předložky s 2., 6., 3. pádem ve správném významu (nepůjdu do školy × jsem ve škole, půjdu k doktorovi × byl/a jsem u doktora)
Pomůcky a texty:		<ul style="list-style-type: none"> • Obrázkové knížky, encyklopedie, pexesa, časopisy s obrázky lidí, reálné předměty – oblečení, lékárníčka... • https://www.inkluzivniskola.cz/ – materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Lidské tělo a Oblečení • Nosálová, B a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018 – ke stažení • Jaurisová, B. Prázdninová škola češtiny. NIDV, 2016 – ke stažení • Škodová, S. Domino. Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 2012 (učebnice 1. stupeň) • Táborková, J. Hezky česky. NIDV, 2016 – ke stažení • Titěrová, K. a kol. <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk</u>. META, 2018. (učebnice 2. stupeň) • Cestina2.cz – e-learning • Click4czech.cz – e-learning a mobilní aplikace

Téma: Místo, kde žiju

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu</p> <p>Je potřeba, aby učitel/ka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvil/a pomalu, zřetelně • přizpůsobil/a se řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka / konkrétní žákyně (především v tempu řeči a slovní zásobě) • pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova v popisu pokoje, domu a cesty do školy, (např. Zastávka je naproti škole, Židle je u stolu, Kuchyň je v prvním patře) • reaguje na instrukce, které se týkají orientace v místnosti, v budově a v místě, kde bydlí (např. Dej to dozadu, Počkej/te před školou / u dveří, Pojedeme autobusem) • reaguje na otázky, které se týkají místnosti, domu, místa, kde bydlí, a dopravy (např. Co máš v pokoji?, Kolik pater má tvůj dům?, Kde je...?) • popíše s pomocí obrázků a fotek 3 větami místo, kde bydlí, svůj pokoj, věci ve svém pokoji 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí klíčové informace v jednoduchých popisech nebo rozhovorech, které se týkají místností, budov, dopravy nebo města či vesnice, které zná (např. V pokoji máme stůl, čtyři židle, knihovnu a křeslo. Na balkoně je židle a květiny) • reaguje na instrukce, které se týkají orientace v místnosti, v budově a v místě, kde bydlí (např. Sedni si dozadu na židli, Dej to na stůl vedle dveří) • zeptá se, kde něco je, kam má jít a čím má jet (např. Dobrý den, to je vlak do Turnova?) • popíše 3 větami svůj pokoj, místo, kde bydlí, a svou cestu do školy (např. Jdu na zastávku, jedu autobusem číslo 5) • řekne, pokud nerozumí, a ověřuje si porozumění (např. tím, že instrukci zopakuje a čeká od učitele/učitelky potvrzení)
	Čtení – práce s textem	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu:</p> <p>Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p> <p>Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a žák/žákyně obeznámen/a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte slova, která se týkají zařízení pokoje, bytu, domu, míst ve městě a dopravních prostředků (např. nádraží, náměstí, vlak) • čte základní jednoduché nápisy na budovách, názvy ulic, adresu a čísla (např. Restaurace, Večerka, Základní škola, Písecká 12) 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním¹⁰ jednoduché instrukce, které se týkají orientace v místnosti, domě nebo městě (např. text o cestě na sportovní utkání nebo na koncert) • vyhledá klíčové informace v jednoduchém textu o místnosti, domě, městě a

¹⁰ Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

	Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá slova, která se týkají zařízení pokoje, bytu, domu, míst ve městě a dopravních prostředků v krátkém zjednodušeném textu o bydlení a o městě 	dopravě a v mapě města, kde bydlí
	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu:</p> <p>Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou náповědu (např. výběr slov, počáteční písmena).</p> <p>Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p>	<ul style="list-style-type: none"> opíše názvy základních vybraných slov z oblasti dopravních prostředků, zařízení bytu, domu a míst ve městě (např. pokoj, sklep, auto) doplní do krátkého zjednodušeného textu (např. V pokoji mám..., Z okna vidím...) slova buď podle obrázků, nebo podle skutečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> doplní do textu názvy dopravních prostředků doplní do plánu či mapky (např. domu nebo města) názvy základního zařízení bytu, domu a základních míst ve městě jednoduše krátkými větami popíše svůj pokoj, byt či dům a místo, kde žije
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> rozumí, jak se používají dopravní prostředky v místě jeho/jejího bydliště, a to jak ve smyslu orientace, označení, tak použití jízdneho je obeznámen/a s tím, jak se chováme při nástupu do dopravního prostředku, výstupu z něj, během jízdy dopravním prostředkem i čekání na něj orientuje se v místě svého bydliště a ví, jak se v něm chovat bezpečně (např. přecházet ulice, chodit po chodníku) rozumí nápisům a piktogramům, které označují místa ve městě a v budově je obeznámen/a s tím, že má zazvonit před vstupem do cizího bytu/domu, a se základy slušného chování v budovách (např. zaklepe na dveře, pozdraví při vstupu do místnosti s cizími lidmi) 	
UČIVO:			
	<p>Slovní zásoba</p> <p>Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o tematické minimum, se kterým se má seznámit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dopravní prostředky (auto, autobus, tramvaj, metro...) Slovní zásoba spojená s dopravou (zastávka, lístek, zpáteční, nástup, výstup, nástupiště, jízdni řád...) Slovesa spojená s dopravou (jít, jet, letět, nastoupit, vystoupit, přestoupit, (ne)zastavit...) Číslice a písmena – čísla tramvajů, autobusů, linky metra apod. (devítka, tři sta padesát dvojka, áčko) Otázky na čas (V kolik hodin jede...? Jak dlouho trvá...?) Osoby spojené s dopravou (řidič/ka, revizor/ka, průvodčí, pilot/ka, cestující...) Fráze spojené s pohybem (Kam jedeš? Odkud jedeš?...) Dopravní značky a značení (přechod pro chodce, zákaz vjezdu...) 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Označení budov (dům, popř. budova) • Vnitřek budov (byt, místnost, přízemí, první patro..., chodba, výtah, schody, dveře, okno, zvonek, klíče...) • Slovesa (zamknout, odemknout, zavřít, otevřít, zazvonit) • Místnosti bytu (kuchyň, záchod, koupelna, předsíň, ložnice, obývací pokoj / obývací pokoj, dětský pokoj...) • Zařízení bytu, nábytek, nádobí (odpadkový koš, umyvadlo, záchod, postel, talíř, hrnek...) • Slovní zásobu přizpůsobujeme místu pobytu žáka/žákyně a jeho/jejím potřebám (nejbližší zastávky, dopravní síť v okolí...)
	<p>Gramatika</p> <p>Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu</p> <p>Uvedená gramatika se týká pouze slovní zásoby k tomuto tématu</p>	<p>Žák/Žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá 1. osobu jednotného čísla a 2. osobu jednotného čísla a množného čísla u modálních sloves (a u slovesa potřebovat) + jít, např. musíte jít vlevo • chápe rozdíl mezi slovesy jít a jet a ovládá rozkazovací způsob sloves jít a jet (Jdi...! Jděte...! Jeď...! Jeďte...!) • aktivně používá 6. pád podstatných jmen ve spojení s tématem jako odpověď na otázku Kde? (v obchodě, v parku, ve škole, v nemocnici, v kině, na nádraží, na letišti, v koupelně), chápe a ovládá změnu na konci slova (banka > v bance, hora > na hoře, střecha > na střeše, Praha > v Praze) • rozlišuje použití předložek v x ve x na (v bance, ve škole, na letišti) • seznámí se s 2. pádem podstatných jmen j. č. v odpovědi na otázku Kam? (do parku, do školy, do nemocnice, do kina) • chápe rozdíl otázek Kde to je? (lokace) a Kam jdeš? (směr), v odpovědi rozlišuje 6. pád (Jsem ve škole / na poště. Je to vlevo.) a 2. pád (Jdu do školy. Jděte doleva.), popř. 4. pád (Jdu na poštu.) • rozumí, které předložky se pojí se 6. pádem (v/ve), se 4. pádem (na) a s 2. pádem (do, z/ze, blízko, vedle) • pojmenovává místnosti v domě/bytě, zařízení atd. konstrukcí To je... To jsou... (1. pád podstatných a přídavných jmen) • ovládá řadové číslovky k vyjádření patra (To je první, druhé, třetí patro...), popř. v odpovědi na otázku Kde? (v prvním, druhém, třetím patře...) • aktivně používá 7. pád ve spojení s dopravou (jedu autobusem) • používá v kontextu tvary sloves být, jít, mít (mám, půjdu, byl jsem)
Pomůcky a texty:		<ul style="list-style-type: none"> • Obrázky, fotky, pexesa, mapa města, plánek okolí školy, náčrty bytu, plánek dopravy (MHD, železnice... podle toho, kde děti bydlí), jízdní řády • https://www.inkluzivniskola.cz/ – materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy), témata Dům, byt, pokoj a Město a doprava • Nosálová, B a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018

		<ul style="list-style-type: none"> • Jaurisová, B. Prázdninová škola češtiny. NIDV, 2016 • Škodová, S. Domino. Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 2012 (1. stupeň) • Titěrová, K. a kol. <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk.</u> META, 2018 (2. stupeň) • Cestina2.cz – e-learning • Click4czech.cz – e-learning a mobilní aplikace
--	--	--

Téma: Příroda

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:			
	Poslech a mluvení	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Je potřeba, aby učitel/ka</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluvil/a pomalu, zřetelně a komunikaci přizpůsobil/a řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka/žákyně • pomáhal/a porozumění – gesty, opakováním, příklady apod. 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí známá slova v projevu, který se týká přírody a počasí • jednoduše verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky týkající se počasí a přírody (např. Jak je dnes? – hezky, Je teplo? – kývne, Jaké je v létě počasí? – Teplo, Máš rád/a květiny? – kývne, Jak je venku? – Prší, Co je to? – Les) 	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachytí klíčové informace v jednoduchém a krátkém vyprávění o přírodě, ekologii a o počasí • odpovídá jednoslovně nebo krátkou větou na otázky týkající se přírody, ekologie a počasí (např. Co rád/a děláš o víkendu? – Chodím do parku, Co je v lese? – Stromy, Co děláš rád/a v zimě? – Lyžuju) • v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o přírodě, počasí a o ročních obdobích (např. Je teplo, Chodím plavat, Mám rád/a jaro)
	Čtení – práce s textem	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více). Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a žák/žákyně obeznámen/a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova k tématům Příroda a Počasí (např. léto, strom, slunce, teplo) a několik vybraných krátkých vět (např. Prší, Je vítr, Bruslíme) • vyhledá informace v krátkém zjednodušeném textu s obrázkem na témata Příroda a Počasí (např. text o činnostech v různých ročních obdobích) 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním¹¹ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty k tématům Příroda a Počasí (např. Pouštíme draka, V zimě padá sníh) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém zjednodušeném textu o přírodě, počasí a o ekologickém chování (např. leták o školním ekologickém dnu)
	Psaní	Úroveň 1	Úroveň 2
	<p>Podmínky pro splnění výstupu: Texty vždy obsahují obrázky a/nebo jinou nápovědu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opíše základní slova, která se týkají přírody, počasí, ročních období (např. řeka, sněží). • doplní slova označující přírodu, počasí, roční 	<ul style="list-style-type: none"> • doplní krátké jednoduché věty a fráze týkající se přírody, počasí, ročních období do souvislého nebo strukturovaného textu nebo do textu s

¹¹ Instrukce k vyhledávání a otázky k porozumění sdělujeme na 1. stupni ústně, na 2. stupni písemně.

	(např. výběr slov, počáteční písmena). Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).	období do krátkého jednoduchého textu (např. informace o plánovaném školním výletě).	vizuální oporou (např. krátká zpráva o výletě, vyplnění anket zkoumající, co žáci dělají pro přírodu, text o 4 větech o přírodě na jaře nebo v zimě) • napíše krátký text o přírodě a počasí (např. V lese jsou stromy, houby, zvířata. V rybníce jsou ryby, Na podzim je barevné listí a prší.)
	Sociokulturní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s tím, že v ČR jsou čtyři roční období, která se od sebe odlišují, mj. počasím • je obeznámen/a s tím, že děti v ČR chodí do školy za každého počasí (o výjimkách je třeba informovat učitele/učitelku, o celoškolských výjimkách informuje žáky ředitel/ředitelka). • seznámí se se základním ekologickým chováním (např. třídění odpadu) a se základní ochranou přírody (např. vyhazování odpadků, práce s ohněm) • rozumí symbolům, které vyjadřují počasí 	
UČIVO:			
	Slovní zásoba Tematické okruhy a příklady (nejde o úplný výčet toho, co má žák/žákyně umět, ale o minimum, se kterým se má seznámit)	<ul style="list-style-type: none"> • Roční období – jaro, léto, podzim, zima • Počasí – typické pro dané roční období – popis počasí (vítr, déšť, sníh, mráz, slunce, bouřka, mlha, mrak, teplo, horko, chladno, zima, hezky, ošklivo, foukat, svítit, pršet, sněžit, padat, den, noc, krátký, dlouhý) • předpověď počasí – symboly + popis (jasno, oblačno, zataženo, déšť, sníh, mlha, bouřky) • Události spojené s ročními obdobími: • obvyklé proměny v přírodě (např. na jaře kvetou stromy a květiny, v létě zraje ovoce, na podzim padá listí, v zimě příroda spí, dny jsou krátké, dlouhé) • Obvyklé činnosti a zvyklosti (v létě mají děti prázdniny, koupou se, na podzim začíná škola, v zimě se těšíme na Vánoce) 	
	Gramatika Co žák/žákyně potřebuje ovládat, aby mluvil/a gramaticky správně v tomto tématu	<p>Žák/žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá spojení – na jaře, v létě, na podzim, v zimě • užívá sloveso být ve všech časech – Je hezky, Bude hezky, Bylo hezky • užívá slovesa, která se týkají počasí, ve všech časech – svítit, foukat, pršet, sněžit, mrznout (např. Svítí slunce, Bude svítit slunce, Svítilo slunce) 	

		<ul style="list-style-type: none"> • užívá věty bez podmětu, také všechny časy (3. os. j. č.) – být hezky, pršet, sněžit (např. Je hezky, Pršelo, Bude sněžit) • časuje slovesa, která se týkají činností spojených s daným obdobím (např. koupat se, lyžovat, pracovat na zahradě) • rozlišuje použití přídavných jmen a příslovcí – Je hezké počasí, Je hezky • užívá 1. a 4. p. j. č. i mn. č. u vybraných podstatných a přídavných jmen (např. stromy, jarní květiny, barevné listy)
Pomůcky a texty:		<ul style="list-style-type: none"> • Obrázky, fotky, pexesa, pexetria, encyklopedie, obrázkové knihy • https://www.inkluzivniskola.cz/ – materiály k tématům (kartičky, pracovní listy a testy, interaktivní tabule), téma Rok, a materiály pro pokročilé • Nosálová, B. a kol. Učíme češtinu jako cizí jazyk. META, 2018 – ke stažení • Jaurisová, B. Prázdninová škola češtiny. NIDV, 2016 – ke stažení • Škodová, S. Domino. Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 2012 (učebnice 1. stupeň) • Titěrová, K. a kol. <u>Levou zadní 1: Čeština jako druhý jazyk</u>. META, 2018 (učebnice 2. stupeň)

I.4 METODICKÉ POZNÁMKY K JEDNOTLIVÝM VĚKOVÝM KATEGORIÍM A ÚROVNÍM

Vzdělávací obsah češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání (všechna doporučení jsou orientační, situace se u jednotlivých žáků může lišit)

Obecně platí, že rozdíly v jazykové produkci na 1. a 2. stupni ZŠ jsou dány kognitivním a psychickým vývojem, ve školních dovednostech hraje roli i školní zralost a zkušenosti z předchozí školní docházky.

U mluvení není rozdíl ve věku, pokročilost je daná spíše individuální (a aktuální) dispozicí a osobnostním nastavením než věkem – stejné množství slov a stejně složité věty může produkovat žák/žákyně v 1. i 9. ročníku nebo naopak velmi špatně může mluvit žák/žákyně v 1. i 9. ročníku.

Rozdíl v jazykové produkci ve vztahu k věku je dán především množstvím: mladší žáci obecně říkají, čtou a píšou méně slov a vět, starší říkají, čtou a píšou více slov a vět.

Starší se dobře orientují ve strukturovaných textech (nesouvislých – jako plakáty, pozvánky, plánky, mapy apod.), mladším toto k porozumění nepomáhá, rozumí lépe krátkým souvislým textům (3–4 věty) doprovázeným obrázky.

První stupeň obecně:

Žáci:

- Čtou slova.
- Čtou izolované věty.
- Odpovídají na otázky k textu pokládané pouze ústně, porozumění textu tedy ověřujeme ústně nebo pomocí obrázků (ad čtení s porozuměním – nepožadujeme, aby žáci uměli přečíst napsané otázky a porozumět jim).
- 1. a 2. ročník – učitel/ka upevňuje čtení, jen pokud se to žáci učí v kmenové třídě; výuka čtení není primárně učivem češtiny jako druhého jazyka.
- 1. a 2. ročník – čtou v závislosti na individuální schopnosti číst a čtení s porozuměním je závislé na vizuální opoře (použití obrázků či reálných předmětů) a pomoci učitele/učitelky.
- 1. a 2. ročník – učitel/ka upevňuje psaní, jen pokud se to žáci učí v kmenové třídě.
- 1. a 2. ročník – píšou v závislosti na individuální schopnosti psát, jedná se primárně o přepis či opis známých slov s vizuální oporou (např. obrázky, předměty).
- Přepisují slova a věty.
- Doplnují vždy s nápovědou – obrázek a např. první písmeno a/nebo výběr slov z tzv. slovní banky.
- Učitel/ka nepožaduje, aby sami tvořili věty – ani v mluvení ani v psaní. Pokud sami píšou (jedná se vždy o 2. úroveň), píšou věty, které se předtím přesně naučili.

2. stupeň obecně:

Žáci:

- Orientují se v textu, protože už mají s texty zkušenost ve svém jazyce (orientují se i v nesouvislém textu typu mapa, graf, pozvánka apod.).
- Čtou delší texty.
- Čtou otázky k textům, porozumění textu učitel ověřuje pomocí obrázků (ad čtení s porozuměním).
- Podle individuálních schopností mohou na 2. úrovni pracovat s autentickými texty z internetu, které je zajímají – jsou motivovaní ke čtení a učí se slovní zásobu k tomu, aby o svých zájmech mohli mluvit a číst.
- Píší primárně slova a slovní spojení s vizuální oporou (obrázky, fotky, mapky, plánky apod.), mohou ale podle individuální zralosti psát i krátké věty, které se týkají osvojovaného tématu a situací, které se jich bezprostředně týkají.
- Píší více vět/slov.
- Píší delší věty.
- Souvislý text píší a čtou pouze starší žáci na 2. úrovni.

Žáci na 1. úrovni:

- Při mluvení užívají primárně naučená slova a slovní spojení, podle individuálních schopností.
- Mohou mluvit i v krátkých větách.
- Mohou samostatně sdělovat naučené informace.
- Mohou samostatně klást naučené otázky.
- Píší primárně slova a slovní spojení s vizuální oporou, může ale podle individuální zralosti psát i krátké věty, které se týkají osvojovaného tématu a situací, které se jich bezprostředně týkají.

Žáci na 2. úrovni:

- Mohou pracovat s krátkými texty ze sociálních sítí, s esemeskami a dalšími komunikačními kanály, které používají s vrstevníky.
- Podle aktuálních možností a zájmu napíší jednoduchý souvislý text, který souvisí s jejich zájmy (např. vyprávění, popis).
- Písemně komunikují s kamarády digitální cestou (chat, Messenger).
- Zformulují a napíší dotaz do internetového vyhledávače.
- Orientují se v pravidlech bezpečnosti ve virtuálním prostředí.
- Primárně užívají naučené věty, mohou jimi podle individuálních dispozic i reprodukovat to, co slyšeli nebo si přečetli.
- Většinou předpokládáme větší aktivitu v zahajování komunikace – kladou otázky, samostatně něco sdělují, např. upozorňují na problém

I.5 PLÁNOVÁNÍ VÝUKY

Práce s Kurikulem

1. Udělejte si **Vstupní orientační test**, pokud tak již neučinila jiná škola a nezískali jste od ní prvotní informace o přibližné jazykové úrovni a potřebě podpory - *pomůže Vám to jednak žáka zařadit, ale také s ním navázat kontakt.*
2. Diagnostickou práci s žákem můžete rozšířit prací s podrobnější jazykovou diagnostikou, *pomůže Vám podrobněji poznat úroveň češtiny v jednotlivých jazykových/řečových oblastech, ale při delším soustředěném povídání a psaní se dozvíte více i o tom, jaký žák je a jak k němu ze začátku přistupovat.*
3. Vezměte si témata z Kurikula a **postupujte od začátku**, od prvních témat Seznamování, Třída, Škola.... – podle potřeby žáka nebo skupiny žáků je možné témata opakovat, obohacovat a střídat jejich pořadí, vždy se však vracejte k tématům z kurikula a k minimu, kterého má žák dosáhnout.
4. **S žákem s nulovou znalostí** se snažte nejprve v tématech dosáhnout úrovně 1, později se s ním k tématům vrátíte a budete plnit výstupy na úrovni 2.
5. Věnujte pozornost **podmínkám pro splnění výstupu** (najdete u každého tématu) a **poznámkám k věku** (metodické poznámky na konci Kurikula).

Témata v kurikulu

Nejdůležitější v každém tématu jsou **komunikační situace**, které je třeba zvládnout a **sociokulturní dovednosti**, které si žák osvojí. Prostřednictvím jazyka se tak učí životu v českém prostředí. To je podstata češtiny jako druhého jazyka.

Pořadí témat

Pořadí témat je zvolené s ohledem na to, jak jsou obvykle jednotlivé komunikační situace ve škole pro žáka zásadní, jak často s nimi obvykle přichází do styku. Je potřeba si uvědomit, že **v rámci výuky češtiny jako druhého jazyka si žák osvojuje prostřednictvím jazyka schopnost nejprve přežít a potom plnohodnotně absolvovat školní docházku – výuku i běžný školní život.** Je potřeba postupovat krok po kroku, nesnažit se s žáky probrat všechno najednou nebo hned do hloubky.

Pořadí témat je možné i vhodné přizpůsobovat aktuální potřebě žáků a celé skupiny – např. výstupy, které se týkají tématu Čas nebo tématu Příroda zařazujeme podle aktuální potřeby; stejně tak pokud je např. ve škole sportovní den, zařadíme učivo nebo výstupy z tématu Volný čas a můžeme s žáky mluvit o jejich zájmech.

Další možností, jak uspořádat témata, je **postup od nejbližšího ke vzdálenějšímu** a začít tím, že si ze všech témat vybereme s žákem či skupinou to, co se ho bezprostředně týká a teprve potom – v druhém kole, ve spirálovém způsobu učení – rozšíříme výstupy a učivo na kompletní obsah daného tématu v kurikulu; např. z tématu Volný čas nebo Místo, kde žiju, tak vybereme pouze takovou slovní zásobu, která se žáka týká, a komplexní znalost např. i slov nábytku, který nemá v pokoji, nebo pojmenování pater v budově bydlí-li v rodinném domku) či různých typů budov necháme na později.

V tématech by měla výuka vždy přirozeně **navazovat** a zároveň přirozeně **stále opakujeme témata**, která jsou již považována za probraná – buď v krátkých zahřívacích aktivitách, v přirozené konverzaci s žáky nebo i v cílených návratech k tématům v souvislostech, které se

žáků přirozeně týkají – aktuální situace ve škole, zájmy, příroda apod. – nebo se stále v jazyce opakují – jako např. kompenzační strategie, žádosti, omluvy, aplikace gramatických struktur na jiná témata, než v kterých byla osvojena.

Podmínky výstupů

Když máme ve výstupu např., že „žák/žákyně odpovídá na otázky“, je potřeba, aby otázky mu byly kladeny v takovém tempu a v takovém znění, kterému je schopen porozumět. To, čemu má žák porozumět ať v mluvení nebo čtení, by měl mít přesně naučeno a dosažení úrovně 2 neznámá, že žák rozumí a produkuje jako rodilý mluvčí, ale že s pomocí zvládá některé ty nejdůležitější) komunikační situace. V mluvení, čtení i psaní je potřeba se mu přizpůsobit – v mluvení např. tempem řeči, gesty, opakováním, výslovností, při čtení výběrem textů a obrázky, v úlohách trénujícím psaní především náповědou, obrázky. Podrobněji viz podmínky výstupu u každého tématu.

Jak pracovat s gramatikou

Gramatika uvedená u každého tématu představuje soubor gramatických jevů, které by si měl žák osvojit, aby mluvil či psal v daném tématu správně. Gramatika je v češtině jako druhém jazyku vždy pojímána ve službách komunikace. Není potřeba zvládnout celá paradigmata, ale „jen“ správné tvary slov, které žák používá.

Podrobněji např. kapitola Základy výuky ČDJ, str. 80-89 v tomto [Průvodci](#)

Žák přijde v průběhu roku a vstupuje do skupiny

Když žák přijde, vrátíme se přirozeně k tématu Seznamování – všichni žáci si ho tím zopakují, dále pak žáka přirozeně přiřadíme k výuce v tématu, se kterým se pracuje, a výstupy plní na úrovni, která odpovídá jeho schopnostem – většinou nejprve ukončíme 1. úroveň a ke 2. úrovni se dostaneme ve spirále. Pokud všichni ostatní žáci už směřují k úrovni 2, je potřeba se individuálně rozhodnout podle daného žáka a jeho schopností, zda ho budeme vést k úrovni 1 nebo rovnou 2 (záleží na věku, školní historii v zemi původu, na školní zralosti a nadání na osvojování si jazyka, případně i osobnostním nastavení – v motivaci může hrát roli i potřeba zapadnout do kolektivu nebo se naopak uzavírat).

Žák, který neumí číst a psát

V rámci výuky češtiny jako druhého jazyka si žák osvojuje především komunikační schopnosti, slovní zásobu a pragmatické a sociokulturní dovednosti do života v české škole. Není primárním úkolem učitele češtiny jako druhého jazyka naučit žáka číst a psát. Materiály pro žáky, které nečtou a nepíší, najdete např. na tomto [odkazu](#) Integrovaného centra pro cizince. Je důležité se v tomto smyslu domluvit s učiteli v kmenové třídě.

Metodika k výuce

Podrobného průvodce výukou češtiny jako druhého jazyka *Učíme češtinu jako druhý jazyk* si můžete stáhnout na stránkách [zde](#).

Materiály k tématům

Odkazy na materiály k jednotlivým tématům najdete přímo v Kurikulu u každého tématu.

Přehled velkého množství dostupných materiálů je na těchto odkazech <https://cizinci.npi.cz/čeština-jako-druhý-jazyk>. A další stále vznikají, proto je dobré průběžně tyto stránky sledovat.

Ke stažení jsou pro úroveň jedna i dva pracovní listy a testy na webu [inkluzivní škola](#).

Smíšená/heterogenní skupina

Inspirujte se zkušenostmi z [Kostelce nad Orlicí](#)

Další inspirace

V následujících publikacích můžete najít inspirativní tipy do výuky ze zkušeností z několika škol a neziskových či příspěvkových organizací:

Začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem do základních škol (InBáze, 2019)

Metodika pro výuku českého jazyka (ZŠ Mariánka, MHMP, 2020)

I.6 UKÁZKA ZPRACOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU PRO JAZYKOVOU PŘÍPRAVU NA ÚROVNI ŠKOLY

V případě, že škola nabízí češtinu jako druhý jazyk v rámci volitelných předmětů, je možné využít níže uvedené jako část školního vzdělávacího programu.

Očekávané výstupy			
Úroveň 1		Úroveň 2	
<ul style="list-style-type: none"> zachytí známá slova, která se týkají tématu krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky spojené s tématem reaguje na otázky a instrukce týkající se tématu samostatně pojmenuje předměty, osoby, jevy spojené s tématem jednoduchým způsobem vyjádří, že něčemu nerozumí, omluví se čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova spojená s tématem, krátké jednoduché věty a ustálené pokyny a instrukce vyhledá informace v krátkém zjednodušeném textu vztahujícím se k tématu opíše slova a fráze spojená s tématem podle předlohy doplní slova spojená s tématem do textu 		<ul style="list-style-type: none"> zachytí klíčové informace, pokud někdo mluví o tématu reaguje na otázky a instrukce spojené s tématem a na jejich jednoduché varianty reaguje neverbálně i verbálně na větší množství otázek, které se týkají tématu vyjádří, že nerozumí, a v některých případech jednoduše vyjádří, čemu nerozumí jednoduše se omluví, že něco nemá, zapomněl čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) instrukce a krátké jednoduché věty, které se týkají tématu vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu spojeném s tématem doplní do textu fráze spojené s tématem napiše několik jednoduchých vět spojených s tématem 	
<ul style="list-style-type: none"> rozumí režimu a pravidlům školy a třídy a respektuje je je seznámen/a s kulturními a společenskými tradicemi v České republice, které se týkají jeho/její osoby a osvojovaných témat a situací rozumí základním informacím o životě v české společnosti, které se bezprostředně dotýkají jeho/její osoby a osvojovaných situací 			
Téma	Klíčové kompetence	Mezipředmětové vztahy	Učivo
Seznamování	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k řešení problému Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské 	<ul style="list-style-type: none"> Člověk a jeho svět Vlastivěda (názvy ulic, adresy, případně městské části) Zeměpis (pokud jde o skupinu dětí z různých zemí) Český jazyk Matematika 	<p>Slovní zásoba: informace o sobě, pozdravy a rozloučení, poděkování, prosba, sdělení, že nerozumí nebo že rozumí, souhlas/nesouhlas ano/ne, oslovení, otázky na jméno, příjmení, věk, místo bydliště, telefonní číslo, název třídy, číslovky pro vyjádření věku žáka, ukazovací zájmeno to, číslovky 1–20</p> <p>Gramatika: osobní zájmena (já, ty, on/ona, my, vy, oni), ukazovací zájmeno to, sloveso být ve všech osobách, osobní zájmena v souvislosti s časováním</p>

Třída	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problému • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho svět 	<p>Slovní zásoba: školní pomůcky, barvy, orientace v prostoru, slovesa – činnosti při výuce školní pomůcky a věci ve třídě v 1. pádě j. č., popř. v pomnožném tvaru , u vybraných slov i v mn. č.</p> <p>Gramatika: rozdělování podstatných přídavných jmen podle gramatického rodu, ukazovací zájmena (ten, ta, to, ty) , 4. pád známých podstatných a přídavných jmen (která se objevují ve frázích spojených s tématem, sloveso být, mít (v kladu a záporu) ve všech osobách</p>
Škola	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problému • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální 	<ul style="list-style-type: none"> • Matematika • Člověk a jeho svět • Český jazyk 	<p>Slovní zásoba: osoby ve škole, předměty ve škole, místnosti ve škole, orientace x směry, slovesa, dny v týdnu, odpoledka, čísla, číslovky základní, řadové číslovky k určení vyučovací hodiny a k určení poschodí</p> <p>Gramatika: přirozený rod u osob, školní předměty, osoby atd. v 1. pádě j. č., 4. pád vybraných podstatných a přídavných jmen, Mám matematiku, 1. osoba j. č. přítomného času slovesa můžu, mám, časování slovesa být, mít (v kladu a záporu) ve všech osobách, ostatní slovesa v infinitivu, modální slovesa v 1. osobě j. č. + infinitiv (správné tvary v různých větách, správný tvar přivlastňovacích zájmen můj, tvůj ve spojení s pomůckami, sloveso „můžu“ ve správném tvaru v souvislosti s prosbou, otázky a odpovědi týkající se věcí ve třídě, barev, místa určení nebo času (např. Co? Kde? Kdy? Jaký? Jakou?)</p>

Rodina	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho svět • Český jazyk – popis, charakteristika 	<p>Slovní zásoba: členové rodiny + jejich varianty, širší rodina a příbuzenské vztahy, domácí mazlíčci, přivlastňovací zájmena, osobní údaje a přídavná jména jako ženatý/vdaná, rozvedený/ rozvedená, svobodný/svobodná; starší, mladší apod., povolání důležitých členů rodiny, sloveso pracovat, pracuje jako..., místa, instituce spojené s prací, slovesa k popisu rodinného života (pracovat, bydlet, rád/a dělat, uklízet, vařit, odpočívat, pomáhat), přídavná jména pro popis, části lidského těla, vlastnosti a vyjádření osobního vztahu, slova spojená s narozeninami a oslavou</p> <p>Gramatika: konstrukce To je ..., přirozený rod slov členů rodiny, smysl přechylování (např. doktor × doktorka), rozlišuje j. č. i mn. č. slova, rod přivlastňovacích zájmen (např. To je náš pes.), 4. pád podstatných jmen i mužských životných, 4. pád mn. č. podstatných jmen ve vztahu k rodině, tázací zájmena ve správném rodě (jaký? jaká? jaké?), 6. pád podstatných jmen v odpovědi na otázku Kde pracuje ...?</p>
Co rád/a dělám	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské 	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesná výchova • Výtvarná výchova • Výchova k občanství • Člověk a jeho svět • (Prvouka) • Český jazyk 	<p>Slovní zásoba: pohybová slovesa (jít, jet, chodit, jezdit), slovesa se sporty (tancovat, hrát fotbal, jezdit na bruslích), slovesa pro volnočasové aktivity (poslouchat, kreslit, hrát na klavír), slovesa související s elektronickou a virtuální komunikací (chatovat, být na počítači, hrát hry, pařit), slovesa označující vztah a schopnost (rád/a, nerad/a, umět, bavit, chtít), příslovce označující frekvenci prováděných činností (někdy, často, vždycky, nikdy, každý den, jednou týdně), slovní zásoba vztahující se ke kroužkům ve škole (jít na florbal...)</p> <p>Gramatika: 5. pád jmen spolužáků, 4 skupiny sloves (podle dělení češtiny pro cizince), algoritmus koncovek pro jednotlivé slovesné osoby, systém slovesných osob, umístění zvrátneho se na 2. pozici ve větě, slovosled</p>

<p>Čas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho svět 	<p>Slovní zásoba: slova označující časové úseky (den, týden, víkend, hodina, hodiny, minuta, sekunda), části dne (ráno, večer, dopoledne, odpoledne, noc), dny v týdnu (pondělí, úterý, středa, čtvrtek, pátek, sobota, neděle), měsíce (leden–prosinec), roční období (jaro, léto, podzim, zima), slova, která se týkají provozu školy v souvislosti s časem (začátek, konec, začínat, končit, přijít, odcházet, musíte mít, musíte dát), předložky časové (v/na, od, do, za 5 minut), čísla a číslovky k hodinám a datu (stačí pasivně), hodiny (1 hodina, dvanáct patnáct), svátky – Vánoce, Velikonoce, Nový rok, silvestr, časové otázky (Kolik je hodin? V kolik hodin? Kdy?), časový harmonogram školy (začátek vyučování, vyučování/hodina, přestávka, konec vyučování), časová osa – minulost, přítomnost, budoucnost, frekvence – každý den, každou středu, délka – celý den, celou středu, jak často, často, obvykle, někdy, nikdy, jednou, dvakrát za týden dlouho, kdy – o přestávce, o prázdninách</p> <p>Gramatika: tvary slova hodina/minuta s danou číslovkou, správné tvary dnů v týdnu ve spojení, rozumí významu předložek, tvary měsíců, otázka se slovy Kdy je...? V kolik hodin začíná...?, často používané tvary sloves končit a začínat</p>
<p>Stravování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problému • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské 	<ul style="list-style-type: none"> • Matematika • Člověk a jeho svět (Člověk a jeho zdraví) • Výchova k občanství 	<p>Slovní zásoba: názvy základních potravin a jídel, kategorie v jídelníčku, klasifikace jídel, nadřazená slova, základní fráze spojené s konzumací jídla, slovesa ne/chutnat, mít rád, potřebovat, snídat, svačit, obědvat, večeřet, jíst, pít, příslovce hodně, málo, míň, víc, slovtvorná souvislost mezi slovy typu jahoda – jahodový, čokoláda – čokoládový...</p> <p>Gramatika: potraviny v 1. pádě j. č. i mn. č., množné číslo potravin s čísly 2–4, fráze ne/chutná mi, ne/chutnají mi a ne/mám rád/a, pokročilejší časují a tvoří otázku, 4. pád j. č. i mn. č. ve frázi (Mám/Nemám rád/a...), 2. pád j. č., popř. mn. č. pro vyjádření množství (popis pracovního postupu), 1. osoba j. č. u modálních sloves a jíst, pít (nesmím jíst), otázka typu Je tam mléko? Je tam mouka?</p>

<p>Příroda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho svět • Vlastivěda • Přírodověda • Zeměpis • Přírodopis 	<p>Slovní zásoba: roční období, počasí, předpověď počasí – symboly + popis, události spojené s ročními obdobími, obvyklé proměny v přírodě, obvyklé činnosti a zvyklosti jednotlivých ročních období</p> <p>Gramatika: spojení – na jaře, v létě, na podzim, v zimě, sloveso být ve všech časech, slovesa, která se týkají počasí, ve všech časech, věty bez podmětu, všechny časy – být hezky, pršet, sněžit, časování sloves, která se týkají činností spojených s daným obdobím, použití přídavných jmen a příslovcí, 1. a 4. p. j. č. i mn. č. u vybraných podstatných a přídavných jmen</p>
<p>Lidské tělo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problému • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Interakční řečové kompetence • Zásady vedení dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho svět (Člověk a zdraví, Lidské tělo), • Přírodopis • Český jazyk – sloh (např. popis, charakteristika) • Výchova k občanství • Tělesná výchova (Výchova ke zdraví) 	<p>Slovní zásoba: popis obličeje, těla + orgány, slovní zásoba z prvouky, přírodovědy a přírodopisu individuálně podle zařazení žáka do ročníku (ledviny, žíly, stolička...), popis člověka – postava, nemoc a příznaky nemoci, nehoda/ úraz, návštěva lékaře, lékárníčka, integrovaný záchranný systém – hasiči, zdravotní záchranná služba, policie a telefonní čísla, slovesa bolet, být špatně, být nemocný/nemocná, být zdravý/ zdravá, osobní hygiena, oblečení + doplňky, slovesa spojená s oblékáním, slovesa spojená s vyjádřením pocitů, přídavná jména – lepší, horší, stejné, rada, povinnost, doporučení – modální slovesa, otázky Co je ti? Jak se cítíš? Co se stalo? Bolí tě ...? Jak je ti?</p> <p>Gramatika: sloveso být, mít a věty – bolí mě/ tě ..., je mi/ti ..., jsem + jaký/jaká ... v přítomném, minulém i budoucím čase , rody a číslo, zájmeno ten, ta, to, ty, rod a čísla u přídavných jmen, přídavné jméno nebo příslovce při vyjadřování emocí, 4. pád j. č. i mn. č. ve spojení s mít na sobě, oblékat si, svlékat si + něco, případně nosit, 4. pád j. č. i mn. č. podstatných a přídavných jmen, 3. a 4. pád vybraných osobních zájmen, předložky s 2., 6., 3. pádem ve správném významu</p>

Místo	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problému • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho svět • Vlastivěda, Zeměpis • Matematika • Český jazyk 	<p>Slovní zásoba: dopravní prostředky, slovní zásoba spojená s dopravou, slovesa spojená s dopravou, číslice a písmena – čísla tramvají, autobusů, linky metra apod., otázky na čas, osoby spojené s dopravou, fráze spojené s pohybem, dopravní značky a značení, označení budov, vnitřek budov, slovesa zamknout, odemknout, zavřít, otevřít, zazvonit, místnosti bytu, zařízení bytu, nábytek, nádobí</p> <p>Gramatika: 1. osoba jednotného čísla a 2. osoba jednotného čísla a množného čísla u modálních sloves, sloves jít a jet, rozkazovací způsob, 6. pád podstatných jmen ve spojení s tématem jako odpověď na otázku, rozlišuje použití předložek v × ve × na (v bance, ve škole, na letišti), seznámí se s 2. pádem podstatných jmen j. č. v odpovědi na otázku Kam? (do parku, do školy, do nemocnice, do kina), rozdíl otázek Kde to je? a Kam jdeš?, předložky pojící se s 6. pádem, se 4. pádem a s 2. pádem, místnosti v domě/bytě, zařízení, řadové číslovky k vyjádření patra, 7. pád ve spojení s dopravou – v kontextu tvary sloves být, jít, mít</p>
--------------	---	--	--

II. VSTUPNÍ ORIENTAČNÍ TEST PRO URČENÍ ÚROVNĚ ČESKÉHO JAZYKA U ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM V ZÁKLADNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

II.1 ÚVOD

Vstupní orientační test je určen žákům – cizincům a žáků s odlišným mateřským jazykem, kteří vykazují neznalost českého jazyka a nejsou schopni se plnohodnotně zapojit do výuky v běžné třídě.

Cílem orientačního testu je určit, zda žák/žákyně potřebuje intenzivní jazykovou přípravu, která se uskutečňuje podle kurikula češtiny jako druhého jazyka nebo je schopen/schopna zapojit se do výuky v běžné třídě s jazykovou podporou menší časové dotace. Cílem testu je dále orientačně určit, zda se žák/žákyně nachází na úrovni 0, 1, nebo 2, a s tím související počet hodin nezbytné jazykové přípravy. Cílem diagnostiky není určovat přesnou jazykovou úroveň žáka podle Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky (SERRJ). Test obsahuje tři části a v nich sleduje mluvení/porozumění/interakci, čtení a psaní.

Test by měl probíhat v příjemném a bezpečném prostředí pro žáky. Pedagogický pracovník provádějící test by měl využívat své profesionální znalosti z pedagogiky a psychologie a dbát na to, aby test u žáka/žákyně nebudila stres a strach. V případě potřeby může pedagogický pracovník test zkrátit nebo nad rámec uvedených zadání variovat, pokud to přispěje k povzbuzení a uvolnění žáka/žákyně. POKUD ŽÁK/ŽÁKYNĚ NENÍ SCHOPEN/SCHOPNA SPLNIT CVIČENÍ NA ÚROVNI 1, NENÍ TŘEBA, ABY POKRAČOVAL/A CVIČENÍM NA ÚROVNI 2. Je přesto žádoucí, aby žák/žákyně byl/a orientačně diagnostikován/a v každé dovednosti, protože žáci mohou mít různé kompetence v různých jazykových dovednostech. V případě potřeby je možné nahradit některé úlohy jinými, pro žáka vhodnějšími. PŘÍLOHY 1–5 JSOU URČENY PEDAGOGICKÉMU PRACOVNÍKOVI, KTERÝ TEST PROVÁDÍ. PŘÍLOHY 6–10 JSOU URČENY K VYTIŠTĚNÍ PRO ŽÁKA.

II.2 POPIS ÚROVNÍ

Jazykové úrovni záměrně nevyužívají škálu stanovenou Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky, neboť není zaměřena na studium druhého jazyka, nýbrž jazyka cizího. Popis úrovně byl inspirován popisem úrovně švédštiny a finštiny jako druhého jazyka (1).

Úroveň 0

Žák/žákyně nedokáže odpovědět na otázky týkající se jeho/její osoby a rodiny, i když mu partner v komunikaci aktivně napomáhá. Nerozumí běžně užívaným frázím. Nedisponuje v mluveném a písemném projevu slovní zásobou užívanou v nejčastějších komunikačních situacích. Neovládá dokonale českou abecedu.

Úroveň 1

Žák/žákyně se zapojuje se do rozhovoru za předpokladu, že partner v komunikaci mluví pomalu, zřetelně a komunikaci přizpůsobuje řečovým schopnostem a dovednostem konkrétního žáka/žákyně, volí vhodný kód a žákovi/žákyni dopomáhá s formulací. Dokáže správně reagovat na jednoduché otázky (Kdo..., Co..., Kdy..., Kam...) a orientovat se v situacích, které vycházejí z jeho bezprostřední zkušenosti (škola a školní třída, rodina). Projev je velice jednoduchý, jedno nebo dvouslovný, užívá jednoduché věty. Výslovnost je nedokonalá se známkami jinojazyčného akcentu. Projev je z velké části gramaticky chybný.

Žák/Žákyně dokáže pojmenovat známé předměty a rozpoznat známé výrazy v mluveném i psaném jazyce. Žák/Žákyně rozumí stručným instrukcím a známým tématům v pomalém a v případě nutnosti opakovaném mluveném projevu. Žák/Žákyně nerozumí parafrázím.

S ohledem na školní jazyk a jazyk učebnic rozumí žák/žákyně tématům s pomocí obrázků a dobře vybraných klíčových slov. Žák/Žákyně umí napsat známá slova a krátké věty. Žák/žákyně potřebuje rozsáhlou podporu ve formě připravených lexikálních i gramatických modelů, aby dokázal produkovat krátký mluvený nebo psaný text.

Komunikační dovednosti žáka/žákyně korespondují s mírou znalostí o okolním světě, která je ovlivněna stupněm jeho/jejího kognitivního vývoje (věk, pokročilost v mateřském jazyce) a okolním prostředím (včetně školního). Úroveň schopnosti mechanického čtení a psaní ovlivňuje rozsah a charakter textů, kterým je žák/žákyně na dané úrovni schopen/a porozumět a které dokáže produkovat.

Úroveň 2

Žák/Žákyně se dokáže dorozumět v běžných komunikačních situacích ve škole i v osobním životě, výrazně se zvyšuje schopnost jeho samostatného projevu, pokud je předem připravený. V mluveném i psaném projevu se stále objevuje velké množství chyb. Slovní zásoba se rozšiřuje, stále je ale velice limitovaná, nebrání ale globálnímu porozumění. Ve škole se cítí komfortně v běžných komunikačních situacích spojených s jeho osobou, akademický jazyk ještě ovládnutý není. Práce s učebnicemi, schopnost čtení s porozuměním a porozumění výkladu učitele jsou stále nedostatečné z důvodu málo rozvinuté slovní zásoby a neznalosti komplexní větné stavby.

Žák/Žákyně se dokáže vyrovnat se situacemi spojenými s každodenní školní rutinou. Umí použít nejobvyklejší fráze, rozumí opakujícím se situacím a úkolům. Žák/Žákyně umí psát a mluvit o známých a kontextových tématech. Porozumění vyžaduje pomalou a jasnou řeč nebo známé téma. Žák/Žákyně dokáže porozumět tématu a vybraným informacím v oblasti naučného diskurzu, může-li se opřít o ilustrace. Žák/Žákyně rozumí útržkům informací z učebnic založených na titulcích a obrázcích. Učení se novým věcem stále vyžaduje mnoho podpory. Žák/Žákyně umí vyjádřit, zda rozumí psané nebo mluvené interakci, a pokud je to nutné, umí položit k tématu další otázky. Žák/Žákyně při mluvení a psaní vychází z připravených modelů a vyžaduje systematickou podporu.

Jazyková úroveň žáka/žákyně limituje výběr témat a textů. Žák/Žákyně potřebuje podporu v tom, na co se má během poslechu nebo čtení zaměřit. Žák/Žákyně může mít potíže s porozuměním, pokud se v nestrukturovaných interakcích nemůže opřít o konkrétní situační nápovědu a dostatečný kontext.

Učivo se zaměřuje jak na osvojování systému češtiny, tak i na práci s psaným jazykem, nácvik práce s textem a na podporu rozvoje čtenářských strategií. Prostředkem k dosažení této úrovně je primárně spisovná čeština, s ohledem na prostředí, ve které je jazyk osvojován, se objevují také prvky běžně mluveného jazyka.

Komunikační dovednosti žáka/žákyně korespondují s mírou znalostí o okolním světě, která je ovlivněna stupněm jeho/jejího kognitivního vývoje (věk, pokročilost v mateřském jazyce) a okolním prostředím (včetně školního). Úroveň schopnosti mechanického čtení a psaní ovlivňuje rozsah a charakter textů, kterým je žák/žákyně na dané úrovni schopen/a porozumět a které dokáže produkovat.

II.3 DOPORUČENÝ ROZSAH PODPORY

Žáci 1.–2. ročníku

- při znalosti na úrovni 0 doporučeno **200 hodin** češtiny jako druhého jazyka – jazyková příprava probíhá podle kurikula češtiny jako druhého jazyka – **úroveň 1**. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.
- při znalosti na úrovni 1 doporučeno **150 hodin** češtiny jako druhého jazyka – jazyková příprava probíhá podle kurikula češtiny jako druhého jazyka – **úroveň 2**. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.
- při znalosti na úrovni 2 a vyšší je doporučeno **100 hodin** češtiny jako druhého jazyka. Doporučuje se zvážit, zda bude pro žáka efektivnější, aby se zapojil do skupiny pro jazykovou přípravu nebo se vzdělával s kmenovou třídou za podpory učitele. V 1. a 2. ročníku je kladen celkový důraz na rozvoj českého jazyka, všichni žáci si osvojují čtení a psaní. V 1. a 2. ročníku se vzdělávací obsah naukových předmětů z velké části překrývá se vzdělávacím obsahem češtiny jako druhého jazyka. Náročnost naukových předmětů, kde je potřeba již širší slovní zásoba a komplexnější znalost jazyka, výrazně stoupá od 3. ročníku. Nárok (v případě žádosti zákonného zástupce žáka) na minimální rozsah podpory 100 hodin není tímto doporučením nijak dotčen.

Žáci 3.– 5. ročníku

- při znalosti na úrovni 0 doporučeno **200 hodin** češtiny jako druhého jazyka – jazyková příprava probíhá podle kurikula češtiny jako druhého jazyka – **úroveň 1**. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.
- při znalosti na úrovni 1 doporučeno **150 hodin** češtiny jako druhého jazyka – jazyková příprava probíhá podle kurikula češtiny jako druhého jazyka – **úroveň 2**. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.
- při znalosti na úrovni 2 je třeba ověřit porozumění textu z učebnice naukového předmětu. V případě nedostatečné znalosti akademického jazyka je doporučeno **100 hodin** češtiny jako druhého jazyka uzpůsobené konkrétním jazykovým požadavkům žáka. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.

Žáci 6.-7. ročníku

- při znalosti na úrovni 0 doporučeno **200 hodin** češtiny jako druhého jazyka – jazyková příprava probíhá podle kurikula češtiny jako druhého jazyka – **úroveň 1**. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.
- při znalosti na úrovni 1 doporučeno **150 hodin** češtiny jako druhého jazyka – jazyková příprava probíhá podle kurikula češtiny jako druhého jazyka – **úroveň 2**. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.
- při znalosti na úrovni 2 je třeba ověřit porozumění textu z učebnice naukového předmětu. V případě nedostatečné znalosti akademického jazyka je doporučeno **100 hodin** češtiny jako druhého jazyka uzpůsobené konkrétním jazykovým požadavkům žáka. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.

Žáci 8.-9. ročníku

- při znalosti na úrovni 0 doporučeno **200 hodin** češtiny jako druhého jazyka – jazyková příprava probíhá podle kurikula češtiny jako druhého jazyka – **úroveň 1**. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.
- při znalosti na úrovni 1 doporučeno **150 hodin** češtiny jako druhého jazyka – jazyková příprava probíhá podle kurikula češtiny jako druhého jazyka – **úroveň 2**. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.
- při znalosti na úrovni 2 a vyšší je doporučeno **100 hodin** češtiny jako druhého jazyka uzpůsobené individuálním jazykovým potřebám žáka, jednotným přijímacím zkouškám a blížícímu se přechodu na střední školu. Podpora je poskytována také v rámci běžné výuky souběžně s jazykovou přípravou i po jejím ukončení.

Ředitel školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory žáka zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu i žáka, který již vyčerpal maximální rozsah podpory, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Tato podpora již není nároková; zařazení je možné pouze tehdy, pokud nadále funguje skupina pro jazykovou přípravu pro žáky, kteří mají nárok na podporu.

II.4 INSTRUKCE K PROVÁDĚNÍ TESTU

I. MLUVENÍ, POROZUMĚNÍ, INTERAKCE

TAZATEL PEČLIVĚ VYSLOVUJE. HOVOŘÍ POMALU. NAPOMÁHÁ POROZUMĚNÍ GESTIKULACÍ. POKUD ŽÁK/ŽÁKYNĚ NEREAGUJE, OTÁZKU ZOPAKUJE, PŘÍPADNĚ PARAFRÁZUJE. U MLADŠÍCH SE PŘEDPOKLÁDÁ VĚTŠÍ DOPOMOC.

I.1 (*1. – 9. ročník)

ÚROVEŇ 1

TAZATEL:

1. Jak se jmenuješ? Jak se Tvoje jméno píše?
2. Kolik je ti let?
3. Máš sourozence? (případně: Máš bratra nebo sestru?) Kolik?
4. Kde bydlíš?
5. Kdy jsi přijel (a) do České republiky?
6. Víš, jaký je dnes den? A včera a zítra?
7. Víš, jaký je měsíc? A rok?

* pokud žák nereaguje, případně není schopen odpovědět na většinu otázek, pedagogický pracovník ještě ověří znalost abecedy, číslic a barev (Příloha 1,2,3) a následně ukončí diagnostiku

I.2 (*pouze 3. -9. ročník)

ÚROVEŇ 2 (Příloha 4)

TAZATEL: Podívej se na rozvrh, odpovídej.

TAZATEL NAPOMÁHÁ V KOMUNIKACI PŘEDEVŠÍM MLADŠÍM ŽÁKŮM, UKAZUJE NA JEDNOTLIVÁ POLÍČKA.

- A. Kdy je tělocvik?
- B. Co je v pondělí první hodinu?
- C. Co je ve středu poslední hodinu?
- D. V kolik hodin začíná v úterý matematika? /V kolik hodin začíná v úterý čeština?
- E. V kolik hodin končí v pátek škola? / Kdy je dějepis?

I.3 (*pouze 3.-9.ročník)

ÚROVEŇ 2 (Příloha 5)

TAZATEL: Řekni, co vidíš na obrázku.

TAZATEL NAPOMÁHÁ ŽÁKOVI/ŽÁKYNI OTÁZKAMI, například :

- A. Co je to? (ukazuje na jednotlivé předměty)
- B. Co je na stole?
- C. Jakou barvu má židle?

II. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

ŽÁK SAMOSTATNĚ VYPLNÍ PODLE INSTRUKCÍ. POKUD JE ZŘEJMÉ, ŽE ŽÁK NENÍ SCHOPEN VYPLNIT ÚROVEŇ 1, NEMUSÍ POKRAČOVAT NA ÚROVEŇ 2

ÚROVEŇ 1 (Příloha 6)

II.1 (* 3. - 9.ročník/1.-2. ročník pouze ústně)

ÚROVEŇ 2 (Příloha 7)

ŽÁCI PRVNÍHO STUPNĚ MOHOU VYPLNIT POUZE OTÁZKY VZTAHJÍCÍ SE K MAMINCE A TATÍNKOVI.

II. 2 (*3. – 9. ročník)

III. PSANÍ

ŽÁK PRACUJE SAMOSTATNĚ PODLE INSTRUKCÍ. POKUD JE ZŘEJMÉ, ŽE NENÍ SCHOPEN SPLNIT ÚROVEŇ 1, NEMUSÍ POKRAČOVAT NA ÚROVEŇ 2.

ÚROVEŇ 1 (Příloha 8 a 9)

III.1 (* 2. – 9. ročník/1.-2. ročník pouze ústně)

III.2 (* 3. – 9. ročník)

ÚROVEŇ 2 (Příloha 10)

III.3 (* 3. - 9. ročník)

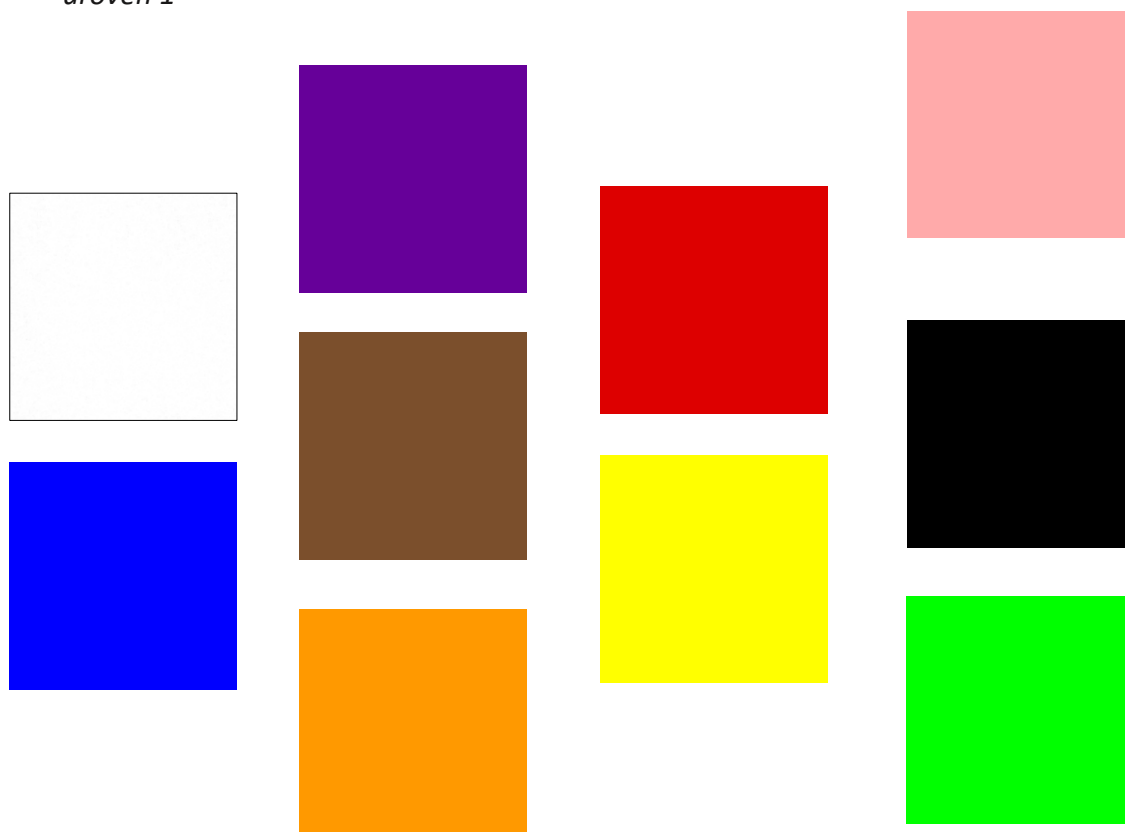
PŘÍLOHA PRO UČITELE

I.1 PŘÍLOHA 1 (OVĚŘENÍ ZNALOSTI PÍSMEN) OD 2. ROČNÍKU

úroveň 1

x	m	š	H	O	f	S	v	K	r	a	e	J
č	l	ý	D	N	d'	U	C	l	ž	g	u	W

I.1 PŘÍLOHA 2 (ZNALOST BAREV) OD 1. ROČNÍKU
úroveň 1

I.1 PŘÍLOHA 3 (ZNALOST ČÍSEL) 1. ROČNÍK DO 20, 2. ROČNÍK DO 100, 3. ROČNÍK DO 1000,
OD 4. ROČNÍKU VŠE
úroveň 1

3	20	8	12	16	1	6	19	18	17
10	13	7	5	11	15	14	2	9	4

34	28	85	67	69	71	57	98	38	79
100	57	44	65	47	26	80	22	75	59

893	173	937	436	167	204	136	767	887	619
105	958	145	870	462	270	599	861	657	309

I.2 PŘÍLOHA 4
úroveň 2
První stupeň ZŠ

den/hodina	1 (8:00– 8:45)	2 (8:55– 9:40)	3 (10:00– 10:45)	4 (10:55– 11:40)	5 (11:50– 12:35)	ČJ – český jazyk M – matematika Aj – angličtina VI – vlastivěda PČ – pracovní činnost VV – výtvarná výchova HV – hudební výchova TV – tělocvik
PO	VI	M	ČJ	PČ		
ÚT	AJ	M	ČJ	TV	HV	
ST	M	AJ	ČJ	VV	VV	
ČT	AJ	TV	ČJ	M	VI	
PÁ	HV	ČJ	PČ	M	AJ	

Druhý stupeň ZŠ

den/hodina	1 (8:00– 8:45)	2 (8:55– 9:40)	3 (10:00– 10:45)	4 (10:55– 11:40)	5 (11:50– 12:35)	6 (12:45– 13:30)	7 (13:40– 14:25)	8 (14:35– 15:20)
pondělí	Ov	Čj	M	Nj	Aj			
úterý	M	TV	Z	Aj	Čj		VV	VV
středa	D	Aj	Z	M	Čj	Př		
čtvrtek	Nj	M	TV	Aj	Z	Čj		
pátek		Př	Čj	D	Čj	M		

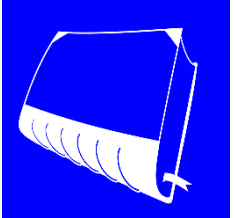

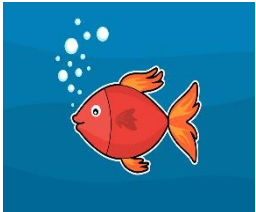

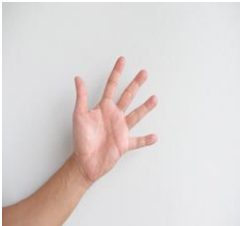

ČJ – český jazyk
M – matematika
Aj – angličtina
Nj – němčina
Ov – občanská výchova
Z – zeměpis
VV – výtvarná výchova
D – dějepis
Př – přírodopis
TV – tělocvik

I.3 PŘÍLOHA 5
úroveň 2

PŘÍLOHA PRO ŽÁKY

II.1 Spoj obrázek a slovo.

	strom	
	míč	
	miminko	
	tužka	
	květina	
	kniha	
	měsíc	
	ruka	
	počítač	
	ryba	
	stůl	

II.2 Přečti si text a doplň informace do tabulky.

Moje rodina

Dobrý den, jmenuju se Daniel Karas. Je mi 8 let. Chodím do 2. třídy. Rád sportuju – chodím na judo a hraju venku na hřišti fotbal a florbal.

Moje maminka se jmenuje Eliška. Je učitelka. Je vysoká a štíhlá. Je jí 45 let. Má modré oči. Ráda cestuje a čte.

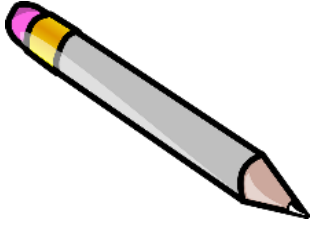
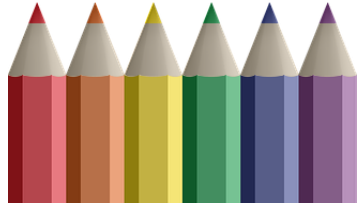
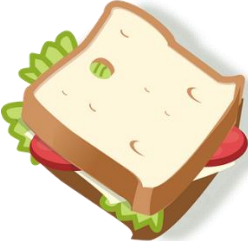
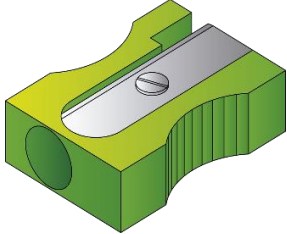

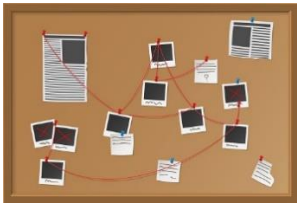
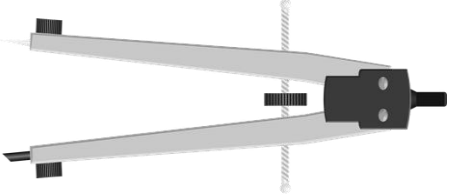

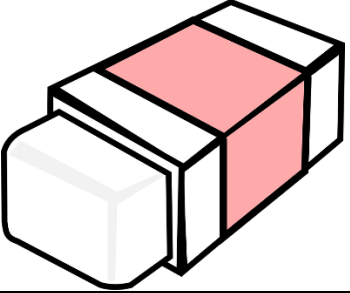

Můj tatínek se jmenuje Marek. Pracuje v nemocnici jako lékař. Má hnědé oči a hnědé vlasy, je také vysoký. Když má čas, maluje a hraje na piano. Nerad vaří.

Mám mladší sestru a staršího bratra. Moje sestra se jmenuje Klára. Je malá, jsou jí čtyři roky – chodí do mateřské školy. Ráda tancuje a zpívá.

Můj bratr se jmenuje Matěj. Chodí do 9. třídy. Ve volném čase se dívá na filmy a sportuje – hraje basketbal a lyžuje. Nesnáší domácí úkoly a mytí nádobí.

	Jméno (Jak se jmenuje?)	Profese (co dělá?)	Koníčky (Co dělá rád/a?)
Já	Daniel	Chodí do školy	
Maminka			
Tatínek			
Sestra			
Bratr			

III.1 Napiš pod obrázek, jak se věc jmenuje.

III.2 Vyplň dotazník/formulář.

Příjmení, jméno	
Věk	
Národnost	
Město, kde bydlíš	
Počet sourozenců	
Oblíbená barva	
Oblíbené zvíře	
Oblíbené ovoce	
Oblíbené jídlo	

III.3 Chceš pozvat kamaráda na oslavu narozenin. Napiš mu e-mailem vzkaz. Maximálně 30 slov.

Kdy bude oslava (den, čas)?

Kde bude oslava?

Kolik ti bude let?

Co budete jíst a pít?

Co budete dělat?

Ahoj Martine,

.....

.....

.....

.....

.....

VYHODNOCENÍ

	MLUVENÍ, POROZUMĚNÍ, INTERAKCE	
I.1	Nerozumí, nereaguje na otázky týkající se jeho/její osoby, nezná dny v týdnu, měsíce, neorientuje se v čase.	0
I.1	Rozumí základním otázkám, které se týkají jeho/její osoby a rodiny a skutečností, které se ho/jí dotýkají, a jednoduše verbálně reaguje (používá 1–2 slova).	1
I.1	Reaguje na otázky, dokáže vyjmenovat dny v týdnu, měsíce, orientuje se v čase – dnes, včera, zítra.	1
I.2	Rozumí otázkám týkajícím se rozvrhu, pokud učitel mluví pomalu a přizpůsobuje tempo řeči, u mladších dětí ukazuje a napomáhá porozumění. Reaguje na ně jednoslovně, jednoduchou větou (hovoří srozumitelně, může hovořit gramaticky nesprávně).	2
I.3	Rozumí zadání, dokáže popsat obrázek několika jednoduchými větami, pokud mu partner v komunikaci pomáhá doplňujícími otázkami. Hovoří srozumitelně, může však hovořit gramaticky nesprávně.	2
	Abeceda, číslice, barvy	
	Nezná bezpečně české hlásky a písmena nebo číslice nebo barvy.	0
	Zná bezpečně české hlásky a písmena, číslice a barvy.	1
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
II.1	Nečte, nezná české slovo pro většinu obrázků.	0
II.1	Dokáže spojit většinu slov s obrázky.	1
II.2	Dokáže správně vyplnit většinu tabulky na základě textu. Písemný projev není předmětem testování. Ověřuje se porozumění.	2
	PSANÍ	
III.1	Nepíše, nedokáže písemně pojmenovat většinu obrázků.	0
III.1	Dokáže napsat většinu slov pod obrázek, písemný projev může vykazovat chybovost, ale slova musí být srozumitelná.	1
III.2	Dokáže vyplnit dotazník (psaní může vykazovat chybovost, ale slovo musí být srozumitelné).	1
III.3	Dokáže napsat text skládající se z několika jednoduchých vět. Písemný projev může vykazovat chybovost, ale musí být srozumitelný.	2

Poznámky:.....
.....
.....
.....
.....